

KÜRD

xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır

Heydər Əliyev

KÜRD DİPLOMAT

№ 09 (454) 16 - 22 Sentyabr-İlon, sal 2019

Ji meha şübatê sala 2003-a tê weşandin

*Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasi*Qiyməti:
Həjaye: 40 qəpikBilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslami çox ağır dardan!Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sindirmiş göy məscidləri.Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.

Səbahəddin Eloğlu

Səh. 2

Prezident İlham Əliyev Suraxanı rayonunda əsaslı şəkildə yenidən qurulan 208 nömrəli məktəbdə yaradılan şəraitlə tanış olub

Səh. 4

Berhem Salih: Bölgəde savaş istəmıyoruz

Səh. 9

Serok Barzanî: Destkeft û azadiya niha heye ji təkoşin û berhema Şoreşa Eylülə ye

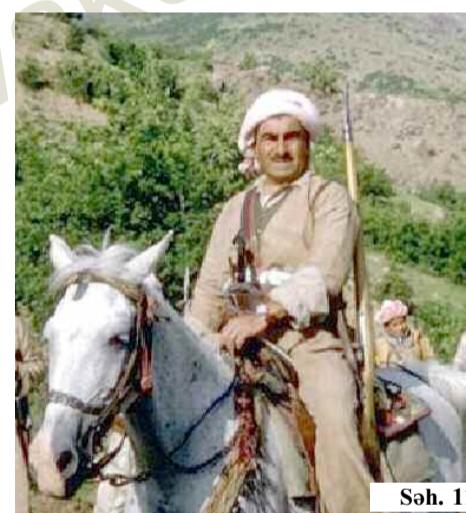
Səh. 5

Başbakan: Eylül devrimi, Kurdistan halkının en büyük devrimiydi

Səh. 7

Nêçirvan Barzanî: PDK dikare pêşeroja gelê Kurdistanê başdır bike

Səh. 11

58 sal berê şoreşa Eylülê bi serokatiya Barzaniyê nemir destpê kir

Səh. 3

Zakir Fərəcov İpek Yolu üzerinde yerləşən şəhərlərin 7-ci beynəlxalq konfransında iştirak edib

Jiyana Simkoyê Şikak...

Səh. 8

'Heta ku qeyüm ji şaredariyên me derkevin em ê li ber xwe bidin'

Səh. 9

Gorran du berpirsên YNKê ji ber xerckirina 18 milyar dinarê budceya Silêmaniyyê tometbar dike!

Səh. 9

Wezîrê Derve yê Rûsyayê serdana Kurdistanê dike

Səh. 10

Li Tirkiyê istifayê ji AKP ê dewam dikin

Səh. 12

Eşîrên kurdên Rojava: Em dijî avakirina herêma ewle ne

Səh. 13

Səh. 11

Lindsey Graham: Dema wê yekê hatiye Amerika êrîşî Iranê bike

Səh. 12

Huda Par: Heta pirsa kurd çareser nebe Tirkîye sernakeve

Səh. 18

Лавров заявил о завершении войны в Сирии

Səh. 19

Турция: адвокаты призывают освободить Демирташa

Prezident İlham Əliyev Suraxanı rayonunda əsaslı şəkildə yenidən qurulan 208 nömrəli məktəbdə yaradılan şəraitlə tanış olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 13-də Bakının Suraxanı rayonunda əsaslı şəkildə yenidən qurulan 208 nömrəli orta məktəbdə yaradılan şəraitlə tanış olub.

Bakı Şəhər icra Hakimiyyətinin başçısı Eldar Əzizov və məktəbin direktoru Məlahət Əsədova dövlətimizin başçısına görülən işlərlə bağlı məlumat verdilər.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bu məktəb əsaslı təmir olunub?

Bakı Şəhər icra Hakimiyyətinin başçısı Eldar ƏZİZOV: Xeyr, sökülüb, yenidən tikilib. Üç il fəaliyyətsiz olub.

Bildirildi ki, məktəbin binası 1938-ci ildə istifadəyə verilmişdi. O zaman 360 yerlik binada ümumiyyətdə 2 növbədə 800 şagird təhsil alırdı. Bu təhsil ocağı qəzalı vəziyyətdə olduğundan fəaliyyəti dayandırıb və müvəqqəti olaraq 140 sayılı tam orta məktəbdə fəaliyyət göstərib. Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramının həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planına əsasən, 2019-cu ilin mayında məktəbin mövcud binası sökülərək yerində yeni inşa olunub. 360 şagird yerlik yeni məktəb binası müasirliyi ilə

seçilir. Burada müxtəlif fənn otaqları bütün zəruri inventarla təchiz olunub. Bir sözlə, təhsil müəssisəsində şagirdlərin elmin sirlərinə dərindən yiyələnmələri, müəllimlərin isə pedaqoji fəaliyyətlə yüksək səviyyədə məşğul olmaları üçün hərtərəflili imkanlar var.

Qeyd edildi ki, məktəbdə hazırda 320 şagirdin təlim-ter-

biyəsi ilə 31 nəfərdən ibarət pedaqoji kollektiv məşğuldur. Son 10 ildir ki, məktəbin şagirdlərinin 70-80 faizi ali təhsil ocaqlarına qəbul olur. Şagirdlər müxtəlif bilik, idman yarışlarında, olimpiadalarда təhsil ocağını layiqinçə təmsil edirlər. Bu təhsil ocağının 10-cu sinif şagirdi güləş üzrə Avropa çempionudur.

Azərbaycanda dövlət səviyyəsində təhsil sahəsinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi və bu sferada innovativ üsulların tətbiqi məsələsinə daim xüsusi diqqətə yanaşılır. Son illərdə çoxlu sayda yeni məktəb binasının və korpusların inşası, mövcud təhsil müəssisələrinin yüksək səviyyədə yenidən qurulması, onların zəruri tədris avadanlığı ilə təchiz olunması

təhsil sahəsinin müasirleşdirilməsi istiqamətində həyata keçirilen işlərin tərkib hissəsidir. Bütün bunlar bir daha sübut edir ki, insan kapitalının formalasmasında müstəsna rola malik olan təhsil sahəsinin inkişafına ölkəmizdə ən yüksək səviyyədə diqqət göstərilir. Bu isə gənc nəslin biliyi, savadlı və intellektual səviyyədə yetişməsində, həmçinin müəllimlərin təlim-tədris prosesini müasir şəraitdə aparmasında mühüm rol oynayır.

Prezident İlham ƏLİYEV: Təbrik edirəm. Sizə uğurlar arzulayıram.

Məlahət ƏSƏDOVA: Cənab Prezident, şagirdlər və valideynlər adından Sizə dərin minnətdarlığımızı bildiririk. Çox sağlam olun ki, kənd yerində belə bir gözəl məktəb tikdimisiniz.

Prezident İlham ƏLİYEV: Şəhərimizin hər bir yerində məktəblər tikilir, əsaslı təmir olunur, bu program uğurla icra edilir. Bu məktəbin yenidən tikilməsi bizim siyasetimizi eks etdirir. Təhsil sahəsinə göstərilən diqqət, eyni zamanda, infrastrukturun yaranmasında da özünü eks etdirir. Valideynlərə də, müəllimlərə də salam söyleyin. Sağ olun.

Məlahət ƏSƏDOVA: Sağ olun cənab Prezident.

Prezident İlham Əliyev Sənaye və İnnovasiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzinin açılışında iştirak edib

Sentyabrın 13-də Sənaye və İnnovasiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzinin açılışı olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib.

Təhsil naziri Ceyhun Bayramov görülən işlərlə bağlı dövlətimizin başçısına ətraflı məlumat verdi.

Bildirildi ki, Təhsil Nazirliyi və Koreya Respublikasının "KT Konsortium" şirkəti arasında imzalanan saziş əsasında 2016-ci ildə yaradılan Sənaye və İnnovasiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzi beynəlxalq təhsil standartlarına əsaslanan, global sənaye ehtiyaclarına hazırlıq rəqabətqabiliyyətli kadrlar hazırlığını həyata keçirən peşə təhsili müəssisəsidir.

Mərkəzdə sənaye qurumlarında istehsal proseslərini təşkil edən və innovativ texnologiyalarla işləmək bacarığına malik olan mütəxəssislərin hazırlanması nəzərdə tutulur.

Dövlətimizin başçısı Mərkəzin rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Prezident İlham Əliyev Peşə Təhsil Mərkəzində yaradılan şəraitlə yaxından tanış oldu.

Bildirildi ki, Mərkəz Koreya Respublikasının peşə təhsili modeli əsasında qurulub. Mərkəzdə nəzəri və praktiki bacarıqların formalasdırılması üçün bütün şərait yaradılıb. Burada təhsil alanlara avtomobile texniki xidmet göstərməkdən tutmuş İKT-nin yenilikləri əsasında formalasın modeller öyrəniləcək. Ən müasir maddi-texniki baza ilə təchiz edilən mərkəz 8 fərqli ixti-

sas üzrə 1 illik programlarda təhsil almaq imkanını nəzərdə tutur. Tədris prosesi tam yeni formatda Koreyada təlim keçmiş ixtisaslı mütəxəssislər tərəfindən təşkil olunacaq. Bu ixtisaslar üzrə təhsilini başa vuran tələbələr üçün davamlı təhsil və geniş iş imkanları yaradılacaq. Onlar öz ixtisaslarını praktiki şəkildə reallaşdırmaq bacarıqları və vərdişlərinə yiyələnəcəklər. Səkkiz texniki ixtisasla yanaşı, Mərkəzdə qısa-müddəli ixtisasartırma kursları da təşkil olunacaq. Həmçinin tələbələr beynəlxalq sertifikatlı kurslarda iştirak edə biləcəklər.

Bu cür peşə məktəblərinin istifadəyə verilməsi ali məktəblərə qəbul ola bilməyənlər üçün çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Ali məktəbə qəbul ola bilməyən məzun belə peşə məktəbine daxil olmaqla peşə vərdişlərinə yiyələnərək gələcəkdə istədiyi sahədə çalışıa bilər. Bu cür layihələrin icrası peşə təhsilinin inkişafına töhfə verməklə yanaşı, məşgullüğün artırılmasında da mühüm rol oynayır.

Dövlət peşə təhsili müəssisələrinin büdcədənənər gelir və xərclərinin şəffaf, səmərəli və mərkəzləşdirilmiş qaydada idarə olunmasının təmin edilməsi və peşə təhsilinin inkişafında maliyyələşmə mexanizmi rolunu oynamasının həyata keçirilməsi məqsədilə Peşə Təhsilinin inkişafı Fondu yaradılıb, peşə təhsili sahəsində bir sıra normativ hüquqi aktlar hazırlanıb. Peşə təhsili müəssisələrinin birleşdirilməsi və müəyyən peşə istiqamətləri üzrə ixtisaslaşmış peşə təhsili mərkəzlərinin yaradılması yolu ilə

həyata keçirilən peşə təhsili müəssisələri şəbəkəsinin rasionallaşdırılması və optimallaşdırılması, müasir standartlara cavab verən pilot peşə təhsili müəssisələrinin qurulması hədəf kimi müəyyənəşdirilib. Strateji Yol Xəritəsinə əsasən, pilot peşə təhsili müəssisələrinin müasir standartlara cavab verməsi və tələbata uyğun fəaliyyət göstərməsi üçün onların əsaslı təmiri və ya yeni peşə təhsili müəssisələrinin tikintisi nəzərdə tutulur. Dövlətimizin başçısının Sərəncamına əsasən, 2018-ci il yanvarın 1-dən dövlət peşə təhsili müəssisələrində çalışan, bilik və bacarıqlarının diaqnostik qiymətləndirilməsi aparılmış müəllimlərin həftəlik dərs yükü norması 1,5 dəfə, aylıq vəzifə maaşları orta hesabla 2 dəfə artırılıb. Əmək bazarının tələblərinə cavab verən ixtisaslı

kadrların hazırlanmasında və işlək peşə təhsili modelinin qurulmasında işəgötürənlərlə birgə əməkdaşlıq bu sahənin inkişafı üçün mühüm önem kəsb edir. Ümumiyyətdə bu il ərzində peşə təhsili müəssisələrinin 420 nəfərlik mühəndis-pedaqoji heyəti üçün 29 təlim həyata keçirilib. Peşə təhsili müəssisələrinə sənəd qəbulu "ASAN xidmət" mərkəzlərində, "ASAN xidmət" mərkəzlərinin fəaliyyət göstərmədiyi şəhər və rayonlar üzrə isə müvafiq peşə təhsili müəssisələrində ödənişsiz şəkildə və elektron qaydada həyata keçirilib.

Bütün bunlar isə peşə təhsili sahəsinə birbaşa müsbət təsir göstərməkə özünü gələcəkdə müxtəlif sahədə mütəxəssis kimi sinamaq istəyənlərə geniş imkanlar açır.

Zakir Fərəcov İpek Yolu üzərində yerləşən şəhərlərin 7-ci beynəlxalq konfransında iştirak edib

Çinin Sian şəhərində davam edən Avrasiya İqtisadi Forumu çərçivəsində İpek Yolu İqtisadi Kəməri boyunca yerləşən şəhərlərin 7-ci beynəlxalq konfransı keçirilib.

"Qarşılıqlı mənfəət üçün birgə əlaqələndirmə çəğiriş" mövzusunda keçirilən konfransda Azərbaycanı Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Zakir Fərəcovun rəhbərliyi ilə nümayəndə heyeti təmsil edib. Sian şəhərinin meri Li Minyuan konfransın rehberlik etdiyi şəhər ilə "Bir kəmər, bir yol" strategiyasının tərkib hissəsi olan İpek Yolu İqtisadi Kəməri boyunca yerləşən ölkələrin müxtəlif şəhərləri ilə arasında iqtisadi-ticari, humanitar, mədəni əlaqələrin möhkəmlənməsi baxımından əhəmiyyətini vurğulayıb.

Tədbirdə təmsil olunan şəhərlərə, o cümlədn Sumqayıta aid videoçarxlar nümayiş olunub. Sonra şəhər rəhbərlərinin çıxışları dinlənilib.

Azərbaycan-Çin əlaqəlerinin tarixinin böyük İpek Yoluna səykəndiyini diqqətə çatdırı Sumqayıt ŞİH başçısı Zakir Fərəcov Azərbaycan rəhbərliyinin Çin ilə ikitərəfli münasibətlərə xüsusi əhəmiyyət verdiyini, bu əlaqələrin bütün sahələrdə dərinleşməsinə və genişlənməsində maraqlı olduğunu bildirib. Özünün yüksək inkişaf dinamikası və nümunəviliyi ilə seçilən Azərbaycan-Çin əlaqələri dostluq və qarşılıqlı etimada əsaslanan, çoxşaxəli ciddi tərəfdəşliq münasibətləri kimi səciyeləndirilir.

Z.Fərəcov Çin dövlət başçısı Si Cinpinin təşəbbüsü ilə reallaşdırılan "Bir kəmər, bir yol" təşəbbüsünü ilk dəstəkleyən ölkələrdən biri de məhz Azərbaycan olduğunu vurğulayaraq, 2015-ci ildə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Çinə dövlət səfəri zamanı iki ölkə arasında "İpek Yolu İqtisadi Kəməri"nin yaradılmasının birgə təşviqi haqqında Anlaşma Memorandumu imzalandığını qeyd edib. Bildirib ki, cari ilin aprelində Pekində keçirilmiş 2-ci "Bir kəmər, bir yol" Beynəlxalq Əməkdaşlıq Forumunda iştirak edən Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın sözügedən təşəbbüsə tam dəsteyini bir daha nümayiş etdirib.

Diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycan Respublikası "Vahid Çin" prinsipine hər zaman sadıq olub və bu xüsusda həmişə öz dəstəyini bildirib. Çin Xalq Respublikasının Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə dəstəyini xalqımız yüksək qiymətləndirir.

Sumqayıt, onun müasir inkişafı, sənaye potensialı haqqında məlumat verən Zakir Fərəcov deyib ki, şəhər Azərbaycanın kimya və neft-kimya sənayesi, elektroengetika, qida və yüngül sənaye, tikinti materialları istehsalının cəmləşdiyi sənaye mərkəzidir. Sumqayıt Cənubi Qafqazın ikinci böyük sənaye mərkəzidir. Dəniz sahilində yerləşən Sumqayıt sənaye mərkəzi kimi formalşmaqla yanaşı, eyni zamanda burada geniş sosial və infrastruktur layihələri də həyata keçirilir. Coğrafi mövqeyi və inqıtsadi potensialı şəhərin investisiya cəlbediciyini daha da artırır. İcra başçısı Çin şirkətlərini Sumqayıta sərməyə yatırmağa dəvət edib.

Sumqayıtin beynəlxalq əlaqələrindən danışan Z.Fərəcov, şəhərin 15 ölkənin 20-dən çox şəhəri ilə əməkdaşlığını olduğunu deyib.

Samuxda gübrələrin güzəştli şərtlərlə səyyar satışı keçiriləcək

Sentyabr ayın-dan etibarən "Aqrolizing" ASC tərefindən rayon mərkəzindən uzaq məsafədə yerləşən kəndlərdə mövsümi mineral gübrələrin,

xüsusən də, ammosof və nitroammofoska gübrəsinin güzəştli şərtlərlə səyyar satışına başlanılıb. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr və informasiya təminatı şöbəsində AZORTAC-a bildiriblər ki, növbəti satış xidməti sentyabrın 14-də isə Samux rayonunun Poylu kəndində həyata keçiriləcək. Səyyar satış zamanı tələb olunan sənədlər təqdim edilməklə 70 faiz güzəştən yarananaraq mineral gübrə almaq mümkündür.

Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev Zivlan kənd sakinlərinin səyyar qəbulunu keçirib

Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyəti Başçısının növbəti səyyar qəbulu Zivlan kəndində olub.

Görüşdə Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev, hüquqmühafizə orqanlarının, səhiyyə, təhsil, mədəniyyət, digər xidmət təşkilatlarının rəhbərləri və kənd sakinləri iştirak ediblər.

Açıq havada keçirilən görüşü giriş nitqi ilə açan Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı Əhəd Abiyev çıxışında ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı namine dövlət səviyyəsində həyata keçirilən tədbirlərin, eləcə də son vaxtlar əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılması, sosial problemlərin həlli istiqamətində Prezident cənab İlham Əliyevin imzaladığı fərman və sərəncamların geniş icmalini verib, regionlara göstərilən diqqət və qayğıını nəzərə çatdırıb, o cümlədən Daşkəsənde görülen abadlıq-quruculuq, yenidən-qurma işlərindən bəhs edib.

Rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı vurğulayıb ki, əhalini narahat edən problemlərin yerində həlli məqsədi ilə keçirilən səyyar qəbullar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ərazi-təşkilat məsələləri üzrə köməkçisi-şöbə müdürü şəxsən hö-

məlti Zeynal Nağdəliyevin diqqət mərkəzindədir və səyyar görüşlərdə qaldırılan məsələlərin nəzarət qaydasında həll edilməsi üçün baş idarə və nazirliklərə tapşırıqlar verilir.

Qəbulda sakinləri narahat edən məsələlərlə bağlı verilən suallar Rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı Əhəd Abiyev tərefindən cavablandırıb, onları maraqlandıran məsələlər etrafında müzakirələr aparılıb.

Sakinlərin müraciətləri əsasən əraziyə qaz xəttinin çəkilməsi, yolların cari təmir, qəzalı vəziyyətdə olan elektrik dayaqlarının dəy-

ışdırılması, işlə təmin olunma və digər şəxsi məsələlər haqqında olub.

Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı Əhəd Abiyev müraciətlərdə qaldırılan məsələlərin icrası ilə bağlı aidiyəti idarə, müəssisə və təşkilatların rəhbərlərinə müvafiq tapşırıqlar verib. Əksər müraciətlər yerində həll edilib.

Kənd sakinləri onlara göstərilən diqqət və qayğını yüksək qiymətləndirərək Prezident cənab İlham Əliyevə dərin minnətdarlıqlarını ediblər.

Laçın RİH-də "Sühl aylığı" ilə bağlı tədbir keçirilmişdir

Ağcabədi rayonunun Taxta Körpü qəsəbəsində Yeni Azərbaycan Partiyasının Laçın Rayon Təşkilatının inzibati binasında "Sühl aylığı" ilə bağlı tədbir keçirilmişdir.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Laçın Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının Ərazi idarəetmə və yerli özünüdürəetmə orqanları ilə iş şöbəsinin müdürü Cabir Əvəzzadə tədbiri açıq elan edirək, bildirmişdir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezi-

denti cənab İlham Əliyevin 2011-ci il 27 dekabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş Azərbaycan Respublikasında İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Programının 4.10-cu bəndində "Əhalinin hüquq düşüncəsinin və hüquq mədəniyyətinin inkişaf etdirilmesi, ayrı-seçkililik yolverilməzliyi, sühl və düzümlülük mədəniyyətinin, xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinin təbliği" məqsədile

Tədbirdə "Azərbaycan dövləti daima sülhün təminatıdır" mövzusunda məruzə dinlənilmişdir.

Məruzə ətrafında çıxış edənlər ən

əli insan hüququnun yaşamaq hüququ olduğunu bildirərək, Ermənistan-Azərbaycan münaqışəsi zamanı 20 min nəfərədək dinc sakinin ermənilər tərefində amansızlıqla yaşamaq hüququndan məhrum edildiyini bəşər tarixinin ən qanlı cinayəti adlandırmışlar. Eyni zamanda bildirilmişdir ki, dövlətimiz apardığı sülhməramlı siyaseti ilə bütün dünya ölkələrinə bir nümunədir.

Tədbirdə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin Ağcabədi bölgəsi üzrə şöbəsinin əməkdaşı Cavid Melikzadə iştirak etmişdir.

Rayon rəhbəri işə yeni qəbul olmuş gənc müəllimlərlə görüşdü

Təhsil nazirliyi tərefindən müsabiqə yolu ilə rayonun müxtəlif məktəblərinə işə qəbul olunmuş müəllimlərlə rayon icra hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədovun görüşü keçirildi. Görüşdə rayon rəhbəri işə yeni qəbul edilmiş müəllimləri təbrik etdi, onlara gənc nəslin təlim-tərbiyəsi sahəsində şərfli işlərində uğurlar dilədi. Gənc müəllimlərin hər birini ayrı-ayrılıqla dinləyərək qayğıları ilə maraqlandı, dövlətimiz tərefindən təhsilə göstərilən diqqət və qayğıdan danışdı.

Gənc müəllimlər böyük həvəslə öz arzu və istəklərini, qayğılarını rayon rəhbəri ilə b��üşdülər.

Qeyd edək ki, bu il rayonun ümumtəhsil məktəblərinə müxtəlif ixti-

saslar üzrə vakant yerlərə 30-u daimi, 19-u müddətli müqavilə ilə olmaqla 49

nəfər müəllim qəbul edilib. Tədbirin sonunda xatire şəkli çekildi.

Berhem Salih: Bölgede savaş istemiyoruz

Irak Cumhurbaşkanı Berhem Salih, bölgedeki durumun gergin olduğunu ve savaşın çıkışmasını istemediklerini dile getirdi. Bağdat'ta bir etkinlikte açıklamalarda bulu-

nan Berhem Salih, "Irak'ın, çatışma sahasından çıkarların buluştuğu alana evrilmesi gerekiyor. Bölgedeki durum gergin. Irak olarak, hiçbir bölgede savaş olmasını istemiyoruz" sözlerine yer verdi. Berhem Salih, Ulusal Hikmet Akımı lideri Ammar el-Hekim tarafından kurulan siyasi muhalefete de deiginerek, bu muhalefetin, hükümeti ve diğer siyasi çalışmaları doğru yola yönlendirme konusuna önem vereceğini belirtti.

Katıldığı etkinlikte konuşan Hekim, "Irak'ta demokratik gelişme yaşanması ulusal siyasi muhalefetin ortaya çıkmasıyla mümkün olabilir" ifadesini kullandı. **PeyamaKurd**

ALEVİLERİN EVLERİ İŞARETLENİYOR HALA!

Malatya'da, Alevilerin evleri işaretlendi yine. Bu tehdit ve saldırular kişisel düzeyde ele alınamaz elbet.

Aleviler asırlar boyu iç tehdit unsuru olarak görüldü, zalim iktidarlar tarafından. Bu doğrultuda hep "işaretlendiler" Binerce Alevi kırıv ve kıymı yaşıandı. Gerici yobaz yezid zihniyeti yine işbaşında.

ABD'den Kurdistan'a destek

Erbil ile Bağdat arasında 2020 görüşmeleri devam ederken, ABD'nin Bağdat Büyükelçisi Tueller Kurdistan ve Irak'ın Iran'a bağımlı olmaması için destek sunduklarını belirtti.

Irak Enerji Forumuna katılan ABD'nin Bağdat Büyükelçisi Matthew Tueller, ABD hükümetinin bir çok konuda Kurdistan Bölgesi Hükümeti'ni desteklediğini söyledi.

ABD'nin Kurdistan Bölgesi Hükümeti ve Irak merkezi hükümetinin enerji konusunda Iran'a bağımlı olmaması için enerji üretimi artırma çalışmalarına yardımcı olduğunu belirten Tueller, "ABD, Kurdistan Bölgesi Hükümeti'nin vatandaşlarının yaşamı ve kamu harcamalarını etkileyen engellerin ortadan kaldırılması için yürütüğü planları destekliyor. Irak büyük bir petrol üreticisidir ve Ortadoğu'da önemli bir konuma sahip. Irak bağımsız enerji konusunda gerekli çalışmaları yapmalı. Enerji konusunda Iran'a bağlı olmamalı."

PeyamaKurd

'Başkan Barzani Rojava'da Kürt ittifakının oluşamamasından endişeli'

Suriye Kürt Ulusal Konseyi (ENKS) Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Kamiran Haco, Başkan Mesud Barzani'nin Kürt ittifakının oluşamamasının kötü sonuçlar ortaya çıkarmasından endişe ettiğini söyledi.

K24'te yayımlanan "Rojev" programına konuk olan ENKS'li Kamiran Haco, önceki gün Başkan Barzani'yle yaptıkları görüşmenin detaylarını aktardı.

Başkan Barzani'nin kendilerine ulusal, siyasi ve yönetim gibi konularda tecrübelерini aktardığını ifade eden Haco, "Başkan Barzani'yle çok önemli konular hakkında konuştu. ENKS heyetinin uluslararası devletlerle yaptığı görüşmenin detaylarını kendilerine aktardık. Konularımız arasında Suriye'deki krizin çözümü, Kurdistan Bölgesi'nin Suriye'deki Kürtlerin yaşadığı sorunların giderilmesi konusundaki desteği ve mültecilerin sorunları vardı" dedi.

Suriye'deki siyasi durumun çok karmaşık olduğunu ve verilen kararların her gün değişebildiğini söyleyen Haco, "Başkan Barzani'nin de Rojava yönetiminin Kürt ittifakına yanaşmaması hususunda endişeleri var. Kürt ittifakına olumsuz yaklaşımının kötü sonuçlar doğurabileceğini endişesini paylaştık" dedi.

Rojava Yönetimi'ne eleştiriler

Rojava yönetimi'ne eleştirilerde bulunan Haco, "PYD'nin uygulamalarını tüm dünya görüyor ve herkes Rojava yönetiminin ENSK bürolarını kapattığını, ENKS'nin siyaset yapmasının önüne geçtiğini ve üyelerini tutukladığını biliyor" diye konuştu.

ABD ile Avrupa ülkelerinin Rojava yönetimine yönelik yaklaşımından da söz eden Haco, "ABD, Rojava yönetiminin IŞİD'e karşı verdiği savaştan dolayı memnun. Ancak ABD, Rojava yönetiminin idaresinden memnun değil ve ENKS'nin de idareye katılmasıından yana. ABD destekli Fransa girişimi de bu bağlamdaydı" dedi.

Suriye rejiminin genel bir çözüminden yana olmadığıını ifade eden Haco, şunları söyledi:

ABD, Rojava'da DSG'ye 200 araçlık sevkiyat gönderdi

Türkiye, YPG'yi, PKK'nın Suriye'deki uzantısı olarak görüyor

ve bu yapıyla ilişkili DSG gibi örgütlerin de 'terör örgütü' olarak kabul edilmesini istiyor. Ancak, Başa

ile Türkiye'nin güvenli bölge konusundaki kaygıları; bunun nasıl oluşturulacağı ve derinliği konusunda farklılıklar arz ediyor."

Haco, "Amerikalılar bize, Türkiye'nin mültecileri güvenli bölgeye yerlestiremeyeceğini ve Türkiye'nin mültecileri geri göndermeyeceğini söyledi" ifadelerini kullandı.

İdlib'deki gelişmeler hakkında da değerlendirmelerde bulunan ENKS'li yetkili, İdlib'in tamamen Suriye rejiminin kontrolüne geçeceğini düşünmediğini belirterek, şöyle devam etti:

"Çok sayıda mülteci Türkiye ile Avrupa'da ciddi bir sorun. Büyük devletlerin Suriye rejiminin müzakerelere ve muhalefete masaya oturmağa mecbur bırakması için Suriye'de muhaliflerin kontrolünde olup aralsız çatışmaların yaşandığı bir bölgenin olması gerekiyor."

Rusya'nın bölgedeki amaçlarından söz eden Kamiran Haco, "Rusya, Suriye topraklarının tamamının rejimin eline geçmesini istiyor. Bu nedenle ABD'nin kontrolündeki bölgeler, Rusya'yı rahatsız ediyor" dedi.

Başkan Mesud Barzani Perşembe günü ENKS heyetiyle, Suriye kriziyle ilgili son gelişmeleri görüşmüştü.

ENKS Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Kamiran Haco ile Dış İlişkiler Komitesi Üyesi İbrahim Biro, Başkan Barzani tarafından kabul edilmişti.

BasNews

ABD olmak üzere Batılı güçler, Ankara'nın bu tezini kabul etmiyor.

ABD ve Koalisyon, DSG güçlerini, Suriye'deki stratejik ortağı olarak görüyor.

PeyamaKurd

Başbakan: Eylül devrimi, Kurdistan halkının en büyük devrimiydi

Başbakan Mesrur Barzani, Eylül Devrimi'nin başlangıcının 58'inci yıldönümü dolayısıyla bir mesaj yayınladı.

Eylül Devrimi'nde Kurdistan halkın tüm kesimlerinin tek liderle

birlikte zulme karşı mücadele ettiğini vurgulayan Başbakan, "Bugün Kurdistan halkın, Kürt ulusal lideri ölümsüz Mela Mustafa Barzani liderliğinde başlattığı en büyük ve en uzun devrimi olan Eylül Devrimi'nin başlangı-

cının 58'inci yıldönümü" dedi.

11 Eylül 1961'de başlayan devrimin tüm Kurdistan'a yayıldığı ve Kurdistan'daki tüm kesimlerin devrime katıldığını kaydeden Başbakan, devrimle birlikte Kurdistan'ın Irak'taki tüm özgürlük savunucularının da sığnağı haline geldiğini ifade etti. Devrimin değer ve prensiplerinin çok önemli olduğunu vurgulayan Başbakan, "Devreme katılan kahraman Peşmerge ve mücadelecileri unutuyoruz. Devrimin dik duruş, birlikte yaşam, Kurdistan halkın birliği gibi değer ve prensipleriyle onur duyuyoruz. Bu değerlerin her zaman canlı kalmasını ümit ediyoruz. Kurdistan halkı aynı ruhla, birliğini koruyarak hak ve kazanımlarını savunmalı" ifadelerini kullandı.

BasNews

"ABD, Suriye'de kazanmak için, Kürt politikasını yeniden düşünmeli"

Suriye Demokratik Güçleri, Suriye'yi terör örgütü IŞİD'ten kurtardı. Ancak siyasi kanadı müzakere masasına oturtulmadı. Amerika Birleşik Devletleri bu durumla meşgul olmak yerine, bölgedeki güvenlik sorunlarını ele alan yüzeysel çözümler arıyor gibi görünüyor.

Yeni bir strateji, güvenli bölge sorunlarını çözdüğünü iddia edilen tüm sorunları ele almalıdır.

National Interest'ta, Giran Özcan'ın imzasını taşıyan "ABD, Suriye'de kazanmak için, Kürt politikasını yeniden düşünmeli" başlıklı bir

Türkiye ve Suriye'de olanları ayırmadaki bağlantılar. Bu başarısız varsayımların her biri, eski bir Orta Doğu vizyonu ve ABD de dahil olmak üzere, dış güçlerin rol oynadığı rolü üzerine kuruludur. Eğer ABD, IŞİD'in kalıcı yenilgisini sağlama aşamasında kuvvetlerini Suriye'den çekmeyi istiyorsa yukarıdaki maddelerin her biri, Amerika'nın Suriye'de belirlenen hedeflerine ulaşma yeteneğini de tehdit ediyor demektir.

'ABD, bu duruma izin vermemelidir'

Erdoğan için Türkiye'nin NATO

Bugün bu durumun Suriye'de tekrar ettiğini görüyoruz. Suriye Demokratik Güçleri, Suriye'yi terör örgütü IŞİD'ten kurtardı. Ancak siyasi kanadı müzakere masasına oturtulmadı. Amerika Birleşik Devletleri bu durumla meşgul olmak yerine, bölgedeki güvenlik sorunlarını ele alan yüzeysel çözümler arıyor gibi görünüyor.

'Kürt halkı rolleri kaçırabilir'

ABD bu bakış açısından devam ederse Kürt halkı, yeniden tesis edilen bir Orta Doğu'da oynayabileceğİ temel rolleri kaçıracak. Şu anda, dört ülkede yaşayan yaklaşık 40 milyon Kürt var.

Bu bölgesel politika için çok önemlidir: Suriye'de iki milyon, Irak'ta altı milyon, İran'da on iki milyon ve Türkiye'de yirmi milyon. ABD, bu değerleri (kadın hakları, eşitlik, özgürlük, laiklik...) bölge genelinde destekleyen Kürtlerle siyasi kurmayı taahhüt etmeli ve SDG ile başarılı bir askeri ortaklığını yeni bir stratejinin başlangıcı olarak hizmet etmesine izin vermelidir.

'Türkiye'nin ülke içindeki, Kürt sorunu korkusu'

Suriye'deki güvenli bölge krizinin temelinde, Türkiye'nin ülke içindeki Kürt sorunuyla ilgili korkuları var. Mevcut hükümet askeri bir çözüm için ısrar ediyor. Öte yandan Suriye Kürtleri, bir Türk işgalinden endişe duyuyorlar çünkü sınırın diğer tarafındaki Kürtlere nasıl davranışlığını biliyorlar.

ABD, Kuzeydoğu Suriye'deki (Rojava) Türk-Kürt gerginliklerinin müzakere edilmesi gereği, daha fazla askeri eylemin zararlı olacağını ve böyle bir anlaşmaya aracılık etmede önemli bir rolü olduğunu kabul etmiştir.

Bununla birlikte, bir çözüm için gerçek bir başlangıç noktasına ulaşmak için bu durumu henüz genişletemedi. ABD'nin Kuzeydoğu Suriye'de barışa katılması, Türkiye'nin de barışa katılmasını gerektiriyor.

ABD gerçek bir çözüme yönelik çalışmak istiyorsa Türkiye'ye, Kürtlerin siyasi katılımına yer açması gerekligi ni açıkça belirtmesi gerekiyor.

Kırk yıl süren savaşın ardından, Kürt halkı şikayetlerini dile getirmek için siyasi yollar izlemeye istekli değil. Bu yolları kullanılamaz ve daha fazla çatışmayı kaçınılmaz hale getiren şu andaki Türk hükümeti. ABD'nin bu durumun giderilmesine yardım etmesi ise bir gerçek.

PeyamaKurd

Med û zimanê wan

Navê Medan di çavkaniyên Aşûrî, Farisiya Kevnare û Yûnanî de hatiye û vedigere sedsala 9em a beriya zayînê (B.Z.). Ji destpêka derdora sedsala 8em (B.Z.) ve Med carinan ser bi paşayê Aşûrî bûn lê piştre derdora 715 (B.Z.), Dayaûkkû/Diyako ku Herodot, dîroknivîsê yûnanî wekî Deoces bi nav dike, rîzeşoreshen dijî Sargonê Duyem (ji 722 heya 705 BZ desthilatdar bû), paşayê Aşûran, dest pê kir. Küaksarê/Kiyaksar (625-585 B.Z.) bajarê Eâbatana (Hemedana iro) wekî paytextê xwe hilbijart. Di sala 625 (B.Z.) de, wî desthilata xwe ser Parsan/Farsan sepan. Piştre êrişî Aşûriyan kir û li sala 614 (B.Z.) bajarê Aşûrê girt. Di sala 612 (B.Z.) jî bi hevpeymani paşatiya nû-serbixwe ya Babilê bajarê Nêynewayê girt û qiraliyeta Aşûriyan hilweisand.

Piştre, Kiyaksar erdê paşatiya xwe berfireh kir û hemû rojhilatê Anatoliyê jî girt. Piştî wî kurê wî Astiyagê (584-550 B.Z.) hat. Parisan bi rîbertiya Kûros dijî wî şoriş kirin. Wan bi hevkariya beşek ji artêşa Medan bi serokatiya kesekî bi navê Harpagûs Eâbatana girtin û paşatiya Medan hilweisandin. Ji wê demê ve Med ji hêla siyasi ve ser bi Parsan bûn, elbete Parsan bi çavekî wekhev li Medan dinêrî û lewma her du gel wekî gelekî dihatin dîtin.

Ziman

Mixabin tu belgeyên nîvîskî bi zimanê Medan nemane. Em ji Parsiya Kevnare û çavkaniyên Aşûrî dikarin tenê çende peyvîn Medî binînin ku piranî jî navê kesan in. Van çavkaniyan derfet dan zimannasan taybetmendiyen taybet ên dengnasî û morfolojiya zimên jev derxîn.

Enktîl Dupron Zend wekî zimanê Medan dibîne û Klokêr, Hêrdêr, Îsk, Tîçsêñ û Hîrêñ jî vêya erê dîkin. Corc Rawslînson wêya wekî zimanê devera Baktêriya û bakûrê rojhilatê Iranê dizane. Ew dibêje bêguman li bal Medan nîvîsin hebûye, herf kêm ji dema ku wan Aşûr têk birin û desthilat afirandin. Wek mînak, Harpagusê Med nameyek ser postê kêvrûskê nîvîsiye û ji Kûroşî re şandiye. Hêrodot jî vêya erê dike. Herwiha, Nikolas Demêşq dibêje paşayê Med ê bi navê Arsêûs ser posê xezalekê nameyek nîvîsiye û ji Nanarûsê, hâkimêkî xwechî, re şandiye. Ev nîvîskarê Amerîkî dibêje li serdema Hexameniyan de du alfâbê dihatin bikaranîn, yok li Medyayê û ya din jî li welatê Parisan.

Jûl Opêrê fransî jî di pirûka xwe ya bi navê Gel û Zimanê Medan de ser vê bawerê ye ku kevirnîvîsên sê-zimanî yên ji serdema Hexameniyan ve mane, yok ji wan bi zimanê Medan e. Mêhrdad Melikzade, kevnarenasê Iranî, jî dibêje iro êdî kevnarenasî nikare tiştekî li agahîyen heyî li bara ziman û çanda Medan zêde bike, tenê divê zimannası were meydânê û arîkariya kevnarenasîye bike. Ew di gotareke xwe de qala vêya dike ku li serdema desthilata Riza Shahê Pehlevî de ku ser Îrâna Kevnare gelek lêkolîn hatin kirin, Riza Shah ne tenê ji lêkolînên kevnarenasîye serdema Medan piştevanî nekir, lê li bajarê Hemedana iro, paytextê berê yê Medan rê da li hemû şûnwarê bermayı ji serdema Medan avahî û xaniyan çebikin û bi vî awayî ew cih têk birin.

Jixwe dema mirov dinêre, wî saljîmêra xwe ya şâhiyê ji 2500 salî beriya niha ve diyar kiriye lê hemû dîrokzan hetanî yên faris jî dibêjin yekemîn hikûmeta ku li Iranê çêbû ya Medan/Kurdan bû. Riza Shah zanezane/bi qestî 200 salî ber çav nagire bo ku navê kurdan neyê gotin. Li serdema Riza Shah de zimanê kurdî wekî "devokeke farisiyê" dihat binavkirin, wî bi şopandina rêya Mistefa Atatîk ji kurdan re digot "îraniyên çiayî", herwiha piştî serhildana Agiriyê, çend hezar malbatê kurdên Celâlî ji Makûyê bi darê zorê sirgûnî Gund û bajarê cûrbecûr ên navenda Iranê kir ku heya çend nîfşan bîhelin û kurdbûna xwe ji dest bidin.

Encam

Herwiha ku gelek lêkolîner jî dibêjin mirov nikare qebûl bike Med xwedan desthilat bûn lê bê ziman û nîvîsin bûbin. Eger iro zimanê kurdî maye, ev yanê zimanê Medan jî pêvajoya xwe ya dîrokî domaniye. Bo zelalbûna mijarê pêwîst e kesen kurd-ziman, şareza ser mijarênen dîrokî, kevnarenasî, pispor ser zimanê Kevnare yên Iranî lêkolînên berfireh ser mijarê bikin û bêguman ew ê bigîhîjin encameke diyar.

Çavkanî:

رشن ئىچەرەك مىش اه مجرت ئونوسنلىوار جەر جى مەتىشون ئادام 1- 1396.

رای اشخى مجرت ئەفنەكىايد جىووللىئىاخىم روگى ئادام خېرات 2- 1393.

مرود ئىس اش ناتس اب و خېرات مراپىرد نوگۇزلا ئايىش ادداي 3- 1381.

4- Le peuple et la langue des Mèdes; Jules Oppert ; Maisonneuve et cie ; 1879.

analiz yayınlandı. Analizde, ABD'nin Kütlere yönelik gerçek bir çözüm üretmesi ve Türkiye'ye karşı Kütlere güvence vererek siyasi sahada yer almazı gerektiği ifade ediliyor.

'ABD'nin üç önemli hata'

Kuzeydoğu Suriye'de (Rojava) oluşması gündemde olan "güvenli bölge" üzerine geçen ay ABD ve Türkiye geçici bir anlaşmaya vardılar. Söz konusu anlaşma iki ülke ilişkilerinin son birkaç yılını karakterize eden bir müzakere biçimine işaret ediyor. ABD, şu an için Kürt liderliğinden Suriye Demokratik Güçlerine (SDG) karşı tek taraflı bir Türk askeri operasyonunu durdurmuş gibi görünmüştür. Fakat gelecek planının detayları belirsiz durumda.

ABD – Türkiye arasındaki güvenli bölge krizi, daha büyük bir bölgesel strateji sorununa işaret ediyor. ABD, şu ana kadar; Türkiye- DSG konusunda üç önemli hata yaptı:

Türkiye, Erdoğan'ın Batı karşılık gösterilerine rağmen NATO'dan sayma, Kütlere siyasi katılım potansiyeli olmayan askeri aktörler olarak görme

Başkan Barzani'den Eylül Devrimi'ne ilişkin mesaj

Başkan Barzani Eylül Devrimi'nin 58'inci yıldönümü vesilesiyle bir mesaj yayımladı.

Devrimi, zulüm ve işgal sisteme karşı siyasi, toplumsal ve silahlı bir devrim olup, Kurdistan milletinin

izde varolan özgürlük ve kazanımlar, Eylül Devrimi'nde bedel ödemmiş evlatlarımız ve gençlerimizin mücadelelerinin bir devamıdır. Bu devrimin halkımızda yarattığı vatan aşkı, direniş ve iradesinin gücü, düşmanları masaya oturarak müzakere etmeye mecbur etti.

Büyük Eylül Devrimi, zulüm sisteme karşı olduğu kadar, Kürtlerin kendi haklarını ve insanlık değerlerini tanımmasını, Kürt millet ve Peşmerge'de Kürtlük aşkınnın kök salmasını sağladı. Düşman karşısında bir kez olsun savaş suçu işlenmedi ve savaş yasaları çiğnenmedi.

Büyük devrimin yarattığı değerler her zaman bizim için değerini kaybetmeksız gelecek nesiller yolunu aydınlatan bir meşale olmaya devam edecektir.

Eylül Devrimi'nin 58'inci yıldönümü vesilesiyle; Eylül Devrimi'nde Kürdistan'daki Peşmerge, kadro, öğretmen, öğrenci, kadın gibi tüm kesimler, farklı etnik ve dini gruplar ve Kurdistan'ın tüm bölgeleri hep birlikte ulus ve vatanlarını kurtarmak gibi kutsal bir amaç uğruna mücadele ettiler, tarihi bir kazanım elde ettiler. Bugün elim-

kurtuluş mücadelesi için güçlü bir temel oluşturdu.

Eylül Devrimi'nde Kürdistan'daki Peşmerge, kadro, öğretmen, öğrenci, kadın gibi tüm kesimler, farklı etnik ve dini gruplar ve Kurdistan'ın tüm bölgeleri hep birlikte ulus ve vatanlarını kurtarmak gibi kutsal bir amaç uğruna mücadele ettiler, tarihi bir kazanım elde ettiler. Bugün elim-

Eylül Devrimi'ni gerçekleştiren ruhu temiz şehitlerimiz ve tüm özgürlük uğruna şehit olanlara binlece selam olsun!"

BasNews

Başkan Barzani'nin mesajı şöyle:

"Ölümsüz Barzani'nın öncülüğünde

Kurdistan'da başlayan Büyük Eylül

açıklamada, "Diyarbakır Kulp'ta yaşanan saldırıyı açıkça ve sert bir şekilde kinadığımız 13 Eylül tarihli

önünde annelerin yaptığı oturma eylemi karşısındaki saygılı tutumumuz iktidarın aczini ve fütursuzluğunu artırmıştır. Emniyet Güçlerinin açık desteği ile sürdürulen bu oturma eylemine, Barış Annelerine ve Cumartesi Annelerine her türlü hukuk dışı ve insanlık dışı saldıruları yapan İçişleri Bakanı'nın katılması da, hazırlanan provokasyonun iktidar kaynaklı olduğunu açık bir göstergesidir" denildi.

Ayrıca açıklamanın devamında ise, Meclis'teki partilere yönelik 'Gelin Meclis'te hep birlikte bu sorunların çözümü için adımlar atalım' çağrısına AKP Genel Başkanı Erdoğan'ın 'hayır' cevabını vermesi de bu iktidarın demokrasi ve hukuktan ne anladığının bir diğer göstergesidir. 'Bu işi Meclis'e taşımak suretiyle kendilerini meşrulaştırma gayretine prim vermeyiz' ifadesini kullanan Erdoğan, Meclis'i ve meşru demokratik siyaseti tanımadığını söylemektedir. Diyarbakır İl binamız önündeki oturma eyleminden sonra, partimize yönelik saldıruların ivme kazandığı bir süreçte 'Teröre Tepki Yürüyüşü' adı altında provokatif mitingler düzenlenmektedir. Elbette her yurttaşın toplantı ve gösteri yürüyüşü yapması anayasal bir haktır. Ancak doğrudan partimizi hedefleyen bu gösterilerin iktidar tarafından örgütlenmesi kara propagandanın parçasıdır" sözlerine yer verildi.

PeyamaKurd

ziyaret edenler, Kulp saldırısı ve

HDP Milletvekili Leyla Güven'in konuşmasına ilişkin 4 maddelik bir açıklama bulundu.

Diyarbakır'da son günlerde yaşananlarla ilgili HDP Merkez Yürütme Kurulu'ndan 4 maddelik açıklama yapıldı.

HDP'nin açıklamasında, "Kara propaganda ile sonuç alamayacağınız" başlığıyla, "İktidar sözcülerini ve medyası tarafından partimize yönelik oluşturulmaya çalışılan algı operasyonu ve kara propagandayı kesinlikle reddediyoruz. Bu kara propagandanın hukuken ve politik olarak ağır bir suç olduğunu bir kez daha vurguluyoruz" ifadesi kullanıldı.

Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde yaşanan saldırıyla ilişkin yapılan

Eş Genel Başkanlığımızın açıklamasında 'Bu asla kabul edilemez durumun acilen ve en etkin biçimde soruşturulması için gerekli adımların atılmasını, sorumluların bulunmasını yetkililerden talep ediyoruz.

Bugün ilçe başkanlığımızın gözaltına alınması ve Belediye Eş Başkanlığımızın evinin basılması ciddi bir soruşturma yerine yeni bir algı operasyonu peşinde olunduğuna dair ilk işaretlerdir' demiştir. Nitekim bu yöndeki algı operasyonu ve atılan adımlar konunun iktidar tarafından gayri ciddi ve gayri meşru bir şekilde ele alındığını göstermektedir" denildi. HDP Diyarbakır İl binası önündeki eylem yapan anneleri konu alan açıklamanın 2'inci ve 3'üncü maddelarında, "Diyarbakır İl binamızın

da insani koridor ve kontrol noktası açtığını duyurdu.

Bugünkü basın briefinginde konuşan Aleksey Bakın, "Sivil halkın ve silah bırakmak isteyen militanların gönüllü ve engelsiz olarak İdlib gerilimi azaltma bölgelerinden çıkışılmasını amacıyla Suriye hükümet, 13 Eylül'den itibaren Ebu Ed-Duhur insani koridor ve kontrol noktasını faaliyete

geçirdi" ifadesini kullandı.

Bölgede yasadışı silahlı oluşumların kontrolündeki arazileri terk edenler için acil yardım yerlerinin açıldığı belirten Bakın, içme suyu, sıcak yemek ve temel ihtiyaç malzemelerinin sağlanması, güvenli bölgelere götürülmeleri için ulaşım araçlarının organize edildiğini dile getirdi.

PeyamaKurd

ABD ve İsrail'den "Karşılıklı Savunma Antlaşması"

İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu ve ABD Başkanı Donald Trump, iki ülke arasında Karşılıklı Savunma Anlaşması için telefonda bir görüşme gerçekleştirdi.

Sosyal medya hesabından açıklamada bulunan ABD Başkanı Donald Trump, görüşmeye ilişkin değerlendirmelere yer verdi.

Trump yaptığı açıklamada "Bugün ABD ve İsrail arasında, ülkemiz arasındaki muazzam ittifakı daha da güçlendirerek Karşılıklı Savunma Antlaşması ile ilgili mesafe kaydetme olasılığını tartışmak üzere Başbakan Netanyahu ile telefonda görüştüm" sözlerine yer verdi.

Öte yandan New York'ta eylülün son haftası gerçekleştirilecek Birleşmiş Milletler Genel Kurulu açılışında Netanyahu ile bir araya geleceğini bildiren Trump, "İsrail seçimlerinden sonra bu Karşılıklı Savunma Anlaşması konusundaki görüşmeleri sürdürmeyi dört gözle bekliyorum" ifadesini kullandı.

PeyamaKurd

SOHR: Esad ve Rusya ortak hava bombardımanı düzenledi

İlan edilen ateşkes sonrası İdlib kentinin güneyinde Esad rejimi ve Rusya tarafından yeniden ortak hava ve karadan bombardımanlar yapıldı. Saldırılara ilişkin Suriye İnsan Hakları Gözlemevi (SOHR) tarafından yapılan açıklamada, Ağustos ayının sonrasında Moskova tarafından ilan edilen ve Esad rejimi tarafından onaylanmasının ardından yürürlüğe giren ateşkes her geçen gün artarak ihlal edildiği belirtildi. İdlib saldırılara yönelik SOHR'a

göre dün, Esad güçleri tarafından, İdlib kırsalındaki Maaret el Numan ve Kafranbel'i hedef alan roket saldırıları, aralarında bir kız çocuğunun da bulunduğu 6 sivilin hayatını kaybetmesine neden oldu.

İdlib'in batısındaki kırsal bölgede bulunan bir köye gerçekleştirilen Rus saldırıları sonucunda da bir sivil yaşamını yitirdi. Ateşkesin yürürlüğe girmesinden bu yana rejim güçleri tarafından gerçekleştirilen bombardıman ve topçu atışlarında hayatını kaybeden sivillerin sayısı 11'e yükseldi kaydedildi. Diğer taraftan ise bu Rusya'nın geçtiğimiz Nisan ayında ESSD rejiminin bombardımanları artırması konusunda destek vermesinden bu yana ilan edilen ikinci ateşkes oldu. SOHR'a göre bu destek, 950 sivilin hayatını kaybetmesine ve BM'ye göre 400 binden fazla kişinin bölgeyi terk etmesine neden oldu. Tahrir el Şam Heyeti (HTŞ) kontrolü altından bulunan İdlib ve çevresi, yaklaşık yarısı yerinden edilmiş 3 milyon kişiye ev sahipliği yapıyor.

PeyamaKurd

Rusya: Şam yönetimi Ebu Ed-Duhur'da insani koridor açtı

İdlib'te açılacak olan insani koridora ilişkin Rusya'nın Suriye'deki Tarafları Uzlaştırma Merkezi'nin Başkanı Aleksey Bakın tarafından açıklama yapıldı.

Rus yetkili Şam yönetiminin, İdlib gerilimi azaltma bölgesindeki sivillerin ve silah bırakmak isteyen militanların bu bölgeden çıkışılmasını için Ebu Ed-Duhur'

da insani koridor ve kontrol noktası açtığını duyurdu.

Bugünkü basın briefinginde konuşan Aleksey Bakın, "Sivil halkın ve silah bırakmak isteyen militanların gönüllü ve engelsiz olarak İdlib gerilimi azaltma bölgelerinden çıkışılmasını amacıyla Suriye hükümet, 13 Eylül'den itibaren Ebu Ed-Duhur insani koridor ve kontrol noktasını faaliyete

geçirdi" ifadesini kullandı.

Bölgede yasadışı silahlı oluşumların kontrolündeki arazileri terk edenler için acil yardım yerlerinin açıldığı belirten Bakın, içme suyu, sıcak yemek ve temel ihtiyaç malzemelerinin sağlanması, güvenli bölgelere götürülmeleri için ulaşım araçlarının organize edildiğini dile getirdi.

Serok Barzanî pîrozbahî li Rêkxerê Giştî yê Tevgera Goranê kir

Serok Mesûd Barzanî di pêwendiyekî telefonî de bi helkefta dubare hilbijartina wî weki Rêkxerê Giştî yê Tevgera Goran di hilbijartinê navxweyî yên Tevgera Goran de, pîrozbahiyê li Emerê Seyîd Elî kir û ji bo wî hêviya serkeftinê xwest.

Her li vê peywendiyê da Serok Barzanî pîrozbahiya serkeftina hilbijartina navxweyiyên Tevgera Goran li Rêkxerê Giştî kir.

Di civîna îro ya Civata Niştimanî ya Tevgera Goranê de Emerê Seyîd Elî wek Rêkxerê Giştî yê Tevgera Goranê hat hilbijartin.

Îro li Silêmaniye Civata Niştimanî ya Tevgera Goranê bo hilbijartina endamên Xaneya Raperandinê û Rêkxerê Giştî yê Tevgerê civiyabû.

Xaneya Raperandinê ya Tevgera Goranê ji 7 kesan pêk tê: Rêkxerê Giştî, Sekreterê Civata Niştimanî, Sekreterê Civata Giştî, Sekreterê Firaksiyonan, Sekreterê Bajaran, Sekreterê Odeyan û Sekreterê Karûbarê Xelkê. kurdistani24.net

Herêma Kurdistanê daxwaz dike di şandeyên fermî yên Iraqê bo derive de nûnerên herêmê jî hebin!

Biryare serokwezîrê Iraqê serdana Çînê bike û serokê nûnertiya hikûmeta herêma Kurdistanê li Bexdayê aşkera dike, wan daxwaz kirine ku nûnerê herêma Kurdistanê li şandeyên fermî yên Iraqê bo welatan de beşdar bibe. Şêwirmendekî serokwezîrê Iraqê aşkera kir, biryare 19ê vê mehê şandeyekî hikûmeta Iraqê bi serokatiya serokwezîr Adil Ebdulmehdî ve serdana Çînê bike û 4 rojan li wêderê bimîne û derdora 30 protokolan derbarê pîsesazî û wuze, kiştûkal, avadanî û bazirganiyê de li gel Çînê imza bike. Hîn nayê zanîn gelo di wê şandeyê de ti nûnerekî kurd an jî herêma Kurdistanê dê li gel Adil Ebdulmehdî di wê şandeyê de cîh bigre yan na.

Vê derbarê de serokê nûnertiya herêma Kurdistanê li Bexdayê Faris Îsa ji BasNewsê re ragehand: "Bi fermî ji hikûmeta Iraqê re hatiye gotin, bo her şandeyekî derive, divê nûnerê hikûmeta herêma Kurdistanê jî hebe."

Herwaha got, wezîrê darayî yê Iraqê Fuad Husêن û wezîren din ên kurd di wê serdana Adil Ebdulmehdî ya ji bo Çînê de dê beşdarî wê şandeyê bibin. BasNews

Parêzeran daxwaza azadkirina Demîrtaş kir

Parêzeren Hevserokê berê yê Partiya Demokratik a Gelan (HDP) Selahattîn Demîrtaş îro bi daxuyaniyekê aşkere kirin ku divê Selehattîn Demîrtaş demildest were

azadkirin. Parêzeren Seleattîn Demîrtaş îro şemiyê 14-09-2019an li Stenbolê derbarê azadkirina Demîrtaş da daxuyaniyek belav kirin. Li ser navê parêzeren Demîrtaş parêzer Benan Malû axîvî û aşkere kir ku Molû Dadgeha Mafê Mirovan (DMM) biryara azadkirina Demîrtaş dabû lîbelê dadgehê ew azad nekiriye. Malû aşkere jî kiriye girtina Demîrtaş siyasî ye û divê Demîrtaş bê azadkirin. Malû aşkere jî kiriye ku ji ber cezayê Demîrtaş ji 5ê Gulana 2019an ve ketiye binê salekê, di çarçoveya kontrolê da divê Demîrtaş bê berdan. Li gorî qanûnan divê Demîrtaş demildest bê berdan û girtina Demîrtaş di zindanê da ne qanûnî ye. BasNews

Nêçîrvan Barzanî: PDK dikare pêşeroja gelê Kurdistanê baştir bike

Serokê Herêma Kurdistanê û Cîgirê Serokê PDKê Nêçîrvan Barzanî dibêje, derfeta serkeftinê mezîn li pêşîya PDKê ne û PDK dikare pêşerojeke baştir ji bo gelê Kurdistanê bidest ve bîne.

Îro 11.9.2019 bi amadebûna Nêçîrvan Barzanî û bi beşdariya hejmareke serkirde û berpirs û kadîrên PDKê, konferansa bi navê (PDK di naba guhertinan de, nirxandina rewşa niha û danîna danîna nexşeyekê ji bo pêşerojê) birêve çû.

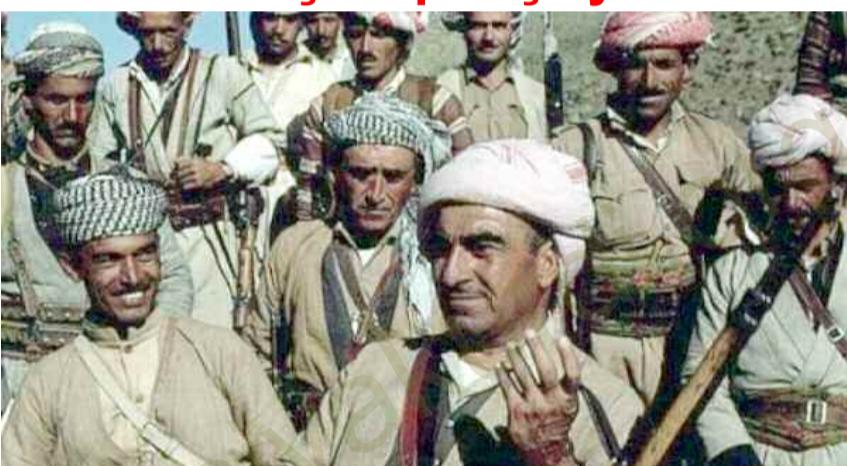
Di wê konferansê de Nêçîrvan Barzanî gotinek pêşkêş kir û tê de ragihand: "Derfeta serkeftinê mezîn li pêşîya PDKê ne û em dikarin pêşerojeke baştir ji bo gelê Kurdistanê bidest ve bîne. Wek mînak jî tiştî ku me kir di salêن derbasbûyî yên dijwar de, ku PDK tevî wan

hemû zehmetiyan û aloziyan û astengiyan karî di çarçoveya Hikûmeta Kurdistanê de roleke pêşeng bibîne di parastin û avakirina

welat û birêvebirina Herêma Kurdistanê de, ku PDK bû parêzerê Kurdistanê û destkeftinê gelê Kurdistanê." KDP.info

PAK: Şoreşa Îlonê hêvî û baweriya netewî careke din li herçar perçeyên Kurdistanê vejand

KDP.info- artiya Azadiya Kurdistanê (PAK) ku Bakurê Kurdistanê ye, bi boneya salvegera berpabûna Şoreşa Îlonê peyamek belav kir û tê de ragihand, Şoreşa Îlonê pêl û bahozake xurt û mezîn bû ku ev ewrêñ reş ji ser ezmanê her çar perçeyên Kurdistanê dûr xist û hêvî

û hest û bîr û baweriya netewî, niştimanî careke din li her çar perçeyên Kurdistanê vejand.

Peyama Buoya Çapemenî û Ragehandinê ya PAKê: "Îro 58emîn salvegera Şoreşa Îlonê ye. Di 11ê Îlonâ 1961ê de bi rîberatiya Mele

Mistafa Barzaniyê nemir Partiya Demokrat a Kurdistanê, gelê me yê Başûrê Kurdistanê li dijî Dewleta Iraqê serî hilda.

Piştî ku berxwedana Dêrsimê bi jenosîdeke mezîn hate pelçqandin û piştî ku Komara Kurdistan (Komara Mehabadê) hate rûxandin, demeke dirêj ewrêñ reş, bêdengî û şikestineke mezîn xwe berda ser ezmanê herçar perçeyên Kurdistanê.

Şoreşa Îlonê, pêl û bahozake xurt û mezîn bû ku ev ewrêñ reş ji ser ezmanê herçar perçeyên Kurdistanê.

distanê dûr xist; hêvî û hest û bîr û baweriya netewî, niştimanî careke din li her çar perçeyên Kurdistanê vejand.

Şoreşa Îlonê şoreşa herçar perçeyên Kurdistanê bû. Şoreşa Îlonê li her çar perçeyên Kurdistanê, li her çar aliye cîhanê ji nû ve agirê vejîna Kurdayetîyê pêxist.

Piştî Şoreşa Îlonê bi 9 salan, piştî serîhildana gelê me ya qehremânane, Dewleta Iraqê paşde gav avêt û naçar ma ku li gel Mele Mustafa Barzaniyê nemir rûne.

Roja 11.03.1970an Réberatiya Şoreşa Başûrê Kurdistanê (Partiya Demokrat a Kurdistanê) û Dewleta Iraqê Peymana Otonomiyê imza kirin, ku mafên gelê Kurdistanê yên ïdarî, siyasi, aborî û çandî hatin naskirin û sîistema otonomiyê, angô sîistema xwe birêvebirinê hate damezrandin.

Em di 58emîn salvegera Şoreşa Îlonê de, bi hest û bîr û baweriyan xwe yên netewî, niştimanî Şoreşa Îlonê weke şoreşa xwe dibînin û Mele Mustafa Barzaniyê nemir û hemû şehîd û kedkarên Şoreşa Îlonê bi giramî bibîr tînîn." KDP.info

Gorran du berpirsên YNKê ji ber xerckirina 18 mîyar dînarê budceya Silêmaniye tometbar dike!

Silêmaniye Aso Fereydûn her du pişkîn YNKê yên li ser wan erka bûn. Parlamentere Gorran got, tenê 2 mîyar dînar ji wî 20 mîyar dînarê projeya paytexta rewşenbîrî, 28 mîyar bi imzaya wezîrê berê yê rewşenbîrî û ciwanan û parêzgerê berê yê Silêmaniye re hatiye xerc kirin û "Eger ev pirs neyê zelal kirin, emê pirsgirêkî bibin pêş dadgehê."

Piştî ku bajarê Silêmaniye ji aliyê Parlamento Kurdistanê ve wek paytexta rewşenbîriyê ya herêma Kurdistanê hat pênase kirin, 20 mîyar dînar ji aliyê hikûmeta herêma Kurdistanê ve bo warê rewşenbîriyê li paytexta rewşenbîriyê re hate cuda kirin ku vê dawiyê lîsteya xercan hate belav kirin. BasNews

Jiyana Simkoyê Şikak...

(despêk hejmara 452)

Mîna ku di roja ûro de ji bo hemû serokên kurd eşkera bûye, Simko jî zû pêhesiyaye ku dewleta navendiya Îranê mafê azadî û wekheviyê heta di nava sinorêne Îranek yekgirtî de jî nade gelê kurd.

Simko ku gelek kes hereketa wî bi bizavek eşîretî û herêmî dihesibînin, li gor pîvanen wê çaxê mirovekî zana bûye û haya wî ji siyaseta Îran û cîhanê hebûye. Simko bi nameya ku bi riya serlekerekî îngîlîz ji Zefer el Dulê re şandibû, vê rastiyê baştır dide selmandin. Simko di pareke nameya xwe de dibêje: "Em pir baş dizanîn ku hinek netewe di cîhanê de hene ku hejmara wan nagehe çaryeka kurdan, lê ew gihiştine xweziyên xwe ku mafê otonomiyê ye. Li almanan binêrin ku çawa ev karê han di nava xwe de pêkanîne. Birastî ger netewa kurd di Îranê de negihije mafê xwe, êdî mirin û neman jêre baştire ji jiyan û mayînê. Di vê roja ku em têde dijîn, dewleta Îranê bixwaze an jî nexwaze, em mafê xwe yê otonomiyê dixwazin. Êdî ev xweziya hemû mirovekî kurd e û ji xelkê me re ji jiyanek nû ye.

Ev name dide diyarkirin ku Simko mirovekî dûrbîn bûye û ji bo standina mafê rewayê gelê kurd bi armancê mezin û pîlanen nû dest bi xebata xwe ya siyasî kiriye. Herwiha tenê naveroka vê nameya dîrokî (ku bêgoman di arşîva milliya Îranê de hatiye parastin) ji bo wan nivîskar û lêkolîvanen nete-weperest ku tenê bi awaykî negatîf behsa kesayetiya siyasî û serhildana Simkoyê Şikak kirine.

Destpêka Şerên Giran Rojhilatê Kurdistanê

Simko xwedî hêzeke leşkerî ya pirr mezin bû. Hejmara pêşmergeyên wî carna gehîştiya 20.000 kesan. Lê tevahîya van şervanan mîna artêseke hevgirtî û di bin ala partîyeke siyasî de xebata xwe nekirine. Her eşîrek di bin serokatiya mezinekî wê eşîretî de bûye û rengekî taybetî ji bo nasandina eşîret û hêza xwe hilbijartine. Bo nimune rengê ala hêza di bin serokatiya Simkoyê Şikak de sor bû.

Ji bili wan şerên biçük ku di navbera hêzen Simko û Îranê de qewimîne, çend şerên mezin ku bûyera wan di dîroka rojhilatê Kurdistanê de cih girtiye, giřing in:

Şerê girtina bajarê Urmiyê Şerê Gulmanxaneyê (li bûrê rojhilatê gola Urmiyê)

Şerê Miyanduawê – 1922

Şerê Şekeryazî

Şerê Sarî Tacê

Şerê Azadkirina Mehabadê

Şerê Kela Çariyê ev weke mezinîn şerê serhildanê tê hesibandin.

Piştî ku hêzen kurdan bajarê Urmiye ji destê leşkerên Îranê derxistin, Urmiye wek paytexta desthilatdariya kurdan hat hilbijartın û Têmur Ahäyê Şikak ji

aliyê Simko ve weke hakimê bajar hat wezifedarkirin. Di şerê Gulmanxaneyê de jî hêzen kurdan bi girtina Gulmaxanê rîye ku bajarê Urmiye bi Tewrêzê ve girê dida, girtin. Di şerê Şekeryazî de jî fermandarê hêza dewleta Îranê Emîr Erşed hat kuştin. Emîr Erşed birayê Mihemed Husêن Xanê Zerxam (Qeredaxî) bû ku di seraya xwe

giştiyê şer Simko bixwe bû ku Seyîd Teha Şemzînî (Gîlanîzade) jî hevkarê wî bû. Piştî şerekî giran bajar ket destê kurdan û 600 jandarmen Îranî ku di bin serokatiya parêzgar Melîkzade de bûn, tev hatin kuştin. Di çaxê şerê Sarî Tacê de jî ku li sala 1922'an li herêma Salmasê (Dileman) qewimî, hêza kurdan nekarî li hemberî

de Cewer Axa kuştibû. Lî di dawiyê de kurdan nekarî li hemberî hêzen dewletê li berxwe bidin û bajarê Urmiyê ku bi qasî çar salan di dsetê kurdan de bû, ket jêr desthilatdariya hêzen Îranî. Di şerê Miyanduawê de kurdan bi şikêndâna hêzen artêşa Îranê, serkeftinê mezin bi dest xistin. Lî karê herî giřing û dîrokî kuştina xayînê navdar Xalo Qûrban bû. Xalo Qûrban ku ji kurdên Hersînê ye, yek ji wan fermandarê şoreşa Mîrza Kuçik Xanê Cengelî bû ku li dijî dewleta navendiya Îranê li bakurê Îranê serî hildabû. Xalo Qûrban bi hevkariya cotkar û çend fermandarê din yên mîna Kerîm Xan, Xalo Hişmetû Baba Xan

karî di nava bizava Cengeliyan de heyâ pileya komîseriyê jî biçê. Lî piştî Xalo Qûrban ji Mîrza. K. Xanê Cengelî qetîya û di bazara xwefirotinê de ket xizmeta artêşa Riza Pehlewî. Xalo Qûrbanê kurd, bi hevkariya artêşa Îranê karî şoreşa Cengeliyan toşî şikestê bike û di dawiyê de serê serokê şoreşê bi xelat ji Riza Xanê Pehlewî re bir koşka Tehranê. Li hemberî vê xizmeta wî ew bû fermandarekî artêşa Îranê.

Riza Şahê Pehlewî xayînê kurdan Xalo Qûrban şand meydana şerê li dijî serhildana Simkoyê Şikak. Lî vê carê di şerê Miyanduawê de ev bi destê şervanen kurd hat kuştin.

Di şerê azadkirina bajarê Mehabadê de fermandarê

wî û wê jî bi nerihetî ji wan re got." Belê ev mîrê min Smayîl Axa ye. Ez ji rûyê tiliya wî ya birî dizanîm ku berî çend salan ji ber jehra marê ku pêvedabû, bi destê xwe bi kêra xwe birîbû."

Dema ku xebera kuştina Simko gihişt koşka paşatîya Îranê heya heftiyekê şahî û kîfxweşî hatin lidarxistin û hemû kuçe û kolanen bajarê Tehranê bi ronahî û gulan hatin xemîlandin. Riza Pehlewî mezintirin dijminê xwe di Kurdistanê de ji holê rakiribû.

Şehîdbûna Simko bû sedem ku heya pêkhatina komara Kurdistanê ya di bin serokatiya Pêşewa Qazî Mihemed de bêdengiyek xemgîn li rojhilatê Kurdistanê hakim be.

Xebat û Hewlîdanê Simko Şêx Mehmûdê Berzencî

Simko di çaxê desthilatdariya xwe de gelek xebitiye ku bi dewletên biyanî re têkiliyên siyasî pêkbîne. Di vê navê de bi taybetî ew xebitiye ku bi dewleta İngîlistan û YKSS'ê re têkiliyan deyne û bala wan bo ser çareserkirina pirsgirêka kurd bikişîne. Lî wan ji ber berjewendiyen xwe yê abori û giřing nebûna cihê

Şehîdbûna Simkoyê Şikak li bajarê Şîno

Li ser şehîdbûna Simko goman heye ku hinek axayên kurd xiyanet li wî kirine û ew neçar kirine ku ji bo hevdîtinan xwe bigihîne bajarê Şînoyê. Berdevik û desthilatdaren Îranê ku hertim bi riya xapandin û xiyanetê xwe nêzî siyasetvanen kurd kirine, dîsa jî bi navê hevdîtinan çareseriye, Simko hat razîkirin ku bê bajarê Şînoyê û bi serlesker Muqedem re hev bibîn. Ji bona wê jî wan bi rîya Têmûr Axa ku demek bû, bi birîndarî di destê dewletê de hêşîr bû, nameyek ji Simko re şandin ku wê demê li Gundê Barzan bû. Simko bi çend siwarên xwe re hatin çiyayê Qendilî û li wir jî bi Xurşîd Axayê Herkire ber bi bajarê Şînoyê ve meşîyan. Li wir fermandarê bajarê Şîno serheng Sadiq Xanê Nûrozî ew bir mala xwe. Lî hatina serlesker Muqedem derew bû û ew li benda derfetekê bûn ku Simko bi tenê bikişînîn derveyî bajarê Şînoyê û wî li wir bikujin. Di dawiyê de jî bi hînceta pêşwazîkirina ji serlesker Muqedem li derveyî bajarê Şînoyê bi wê davika ku jêre danîbûn, di êvariya 30'ê pûşpera 1930'î de hat şehîdkirin. Herçend di şer de Simko û siwarên wî gelek kes ji serbaz û leşkerên dewletê jî kuştin, lê wî nekarî vê carê xwe ji destê wan rizgar bike. Termê Simko sê rojan li bajarê Urmiyê neveşartî danîn ku gel lê binêre û kurdan jî pêbihesinin ku serokê wan hatiye kuştin. Berpirsyarê dewleta Îranê ji bo zanîna wê hindê ku sedî-sed bîzanîbin Simkoyê Şikak kuştine, jîna Simko ya bi navê Fexriye Eqîbalî (azerî bû) anîn ser termê

jeopolitîk yê axa Kurdistanê, bihayekî wisa nedane pêşniyarên vî serokê kurdan. Simko bi rîya Seyîd Teha Gîlanîzade pirr xwestîye ku ji bo çareserkirina pirsgirêka kurd û pêkanîna dewleteke kurdî bi berpirsyarê İngîlîz ên li İraqê hevdîtinan pêk bîne, lê di vê daxwaza xwe de bi ser neketiye. Herwiha ew ji Şêx Mehmûdê Berzencî bi gîlî û gazinc bûye ku baweriya xwe bi dewleta tîrkan re tîne. Ji bona wê jî ew di derbarê İngîlîz û tîrkan de wiha dibêje: "İngîlîz û tîrkan her du ji bo çareserkirina pirsgirêka serxwebûn û serbestiya Kurdistanê derewan di gel me de dikin, ew me dixapînîn. İngîlîz dixwaze tevaya kurdan mîna xulam û berdeyan ji bo armanc û daxwazên xwe yên çewt bikar bînîn û bixebînîn, mîna meymûnan me ji xwe re bireqsînîn û ew jî bi me bikenin. Ew dixwazin me li hemberî neteweya me şermezar bikin, ev ne karê min e, ez xiyanetê li gelê xwe nakim. Tîrkan û İngîlîz her du ji hev xirabtirin, lê ji herkesî zêdetir kurd ji bona xwe xirabin, kurd pişta hev nagirin, hînî xizmetkariyê bûne, baweriya wan bixwe tune û mezinatiya hevdu napejîrînin."

Simko bêtirî hertiştî ji xiyaneta axa û begên Kurd dilşikestî bû ku di rojêne xweş de mîna mîşa li dora şîrînî, kîlyekê ji wî dûr nediketin, lê di rojêne tengaviyê de xwe ji wî dûr dixistin. Xaleke giřing a hewldanê Simko ew e ku wî di çaxê desthilatdariya xwe li bajarê Urmiyê de xebatê rewşenbîrî û çandî dan meşandin. Yekemîn car di dîroka rojhilatê Kurdistanê de Simko ket wê fikirê ku di warê ragehandinê de jî pêngavek bê avêtin. Di sala 1912'an de li bajarê Xoy, Ebdulrezaq Bedirxan bi piştgiriya siyasî û diravî ya Simkoyê Şikak kovareke mehane bi navê Kurdistan weşand. Herwiha li bajarê Xoy dibistaneke kurdî jî, ji bo zarokên kurd vekirin. Salêñ piştî şerê cîhanî yê yekem yanî ji sala 1919'an heya têkçûna şoreşê rojnameya bi navê (Roja Kurd) û piştî tenê bi navê Kurd ku organa fermî ya dewleta wî bûye, hatiye weşandin. Roja Kurd an ji Kurd rojnameyek heftane bûye. Sernivîserê vê rojnamê nemir Mela Mihemedê Turcanîzade bû ku karê amadekirina rojnameyê di weşanxana Xeyret de li bajarê

Urmiyê dimeşandin. Herwiha Simko ji bo agehdariya ji rewşa siyasî û leşkeriyê hemû herêmên di bin desthilatdariya xwe de, ji telefonê mîfa standiye û bi vî awayî pêwendiyen hemû fermandarên eniyên şer bi kela Çariyê re hebûne.

Beriya ku Simko bi awayekî berfireh dest bi şer û şoreşa li dijî dewleta Îranê bike, bi hevkariya Ebdulrezaq Bedirxan û çend giregirê din yên kurd komelek bi navê Cîhanîzade li bajarê Xoyê damezrandibûn, ku komelek rewşenbîrî bû û bêhtir xebatê çandî û rewşenbîrî dimeşandin.

Simko pir xebitiye ku bi kesayetî û bizavênu ku li dijî rejîma Îranê serî hildane, têkiliyên siyasî deye. Ew bi şoreşgerê azerbaycanî Mihemed Xiyabanî re di nava peywendiyan de bûye. Herwiha Simko û serdarê şoreşa bakurê Îranê Mîrza Kuçik Xanê Cengelî xebitîne ku di navbera şoreşa Kurdistan û bakurê Îranê (Gîlan) de dan û standinê siyasî pêkbînîn, lê gûherandinê siyasî ev derfet nedaye wan ku vî karê dîrokî bîgehînin encamê.

(dûmahî hejmara 455-a)

Endamekî encûmena parêzgehê: Li Kerkûkê em besdarî civînên encûmenê nabin!

Endamekî Encûmen Parêzgeha Kerkûkê radigehîne ku "Bi serbilindî nebe em navegerin Kerkûkê" û besdarî li ti civîneke encûmenê nakin. Rojên sêsemê bo civînên encûmena parêzgeha Kerkûkê hatiye diyar kirin û heftiya borî ji hewlidanek hebû bo civîna encûmenê, lê careke din ji ber temam nebûna rîjeya yasayî ya amadebûyan civîn pêknehat. Piraniya endamên lîsteya biratiyê, ku tirkmen û erek jî têdene, ji ber dagirkirina bajarê wan a roja 16ê cotmeha 2017ê ji aliye milîsîn heşdi şeibî ve koçberî Hewlêr bûne û navegerin bo bajarêna xwe. Endamê encûmena parêzgeha Kerkûkê Kameran Kerkûkî ji basnewsê re ragehand, di vê rewşa naha ya Kerkûkê de em teqez dibêjin, besdarbûna li civînên encûmena parêzgehê li Kerkûkê zihmet e.

Kameran Kerkûkî got, ew "Bi serbilindî nebe" navegerin Kerkûkê.

BasNews

Li Wanê perpirseke HDPê û 5 endaman hatin zîndankirin

Hevseroka Wanê ya HDPê ji nav de, 6 berpirs û endamên HDPê hatin zîndankirin. Berî 4 rojan li bajarêna wekî Bîtlîs, Wan, Diyarbekir, Colemêrg û İdirê li dijî Partiya Demokratik a Gelan (HDP) û Kongireya Civaka Demokratik (KCD) operasyoneke berfireh bi rî ve çûbû û 21 kes hatibûn desteserkirin. Ji wan 20 kes hatin dadkirin û Dadgeha Wanê ji bo 6 kesan bi tohmeta bangeşekirin û endamtiya PKKê bîryara zîndankirinê da û 14 kesen din jî bi kontrola asayîşê hatin azadkirin. Hat zanîn di nava kesen ku hatine zîndankirin de Hevseroka Wanê ya HDPê Yadişen Karabulak ji heye.

kurdistan24.net

Ji ber gotinên Guven ên li Amedê kîrî lêpirsîn lê hate vekirin

Ji ber daxuyaniya Hevseroka KCD'ê û Parlementera Colemêrgê ya HDP'ê Leyla Guven a li Amedê li gel dayikan di çalakiya rûniştinê ya li pêsiya avahiya HDP'ê kîrî de lêpirsîn hate vekirin.

Serdozgeriya Komarê ya Amedê ji ber gotinên Hevseroka KCD'ê û Parlementera Colemêrgê ya HDP'ê Leyla Guven a li Amedê li gel dayikan di çalakiya rûniştinê ya li pêsiya avahiya (Partiya Demokratik a Gelan) HDP'ê kîrî de bi idîaya 'Endamtiya rûxiştinê' lêpirsîn da destpêkirin.

anfkurdi.com

Serok Barzanî: Destkeft û azadiya niha heye ji têkoşîn û berhemâ Şoreşa Eylûlê ye

Serok Mesûd Barzanî bi boneya salvegera Şoreşa Eylûlê peyamek belav kir û tê di dibêje, ev destkeft û azadiya niha li Başûrê Kurdistanî heye ji berhem û berdewamiya qûrbanîdan û têkoşîna zarok û gedeyîn gelê me ye di şoreşa Eylûlê de.

Ev jî tekesta wê peyamê ye:

"Bi navê xwedayê mezin û dilovan

Şoreşa Mezin a Eylûlê bi rîberayetiya cenabê Barzaniyê Nemir şoreşike siyasi û cıvakî û çekdarî û seranserî ya gelê Kurdistanê bû ku bingehêke bîhêz ji bo xebata rîgarîwaz a gelê Kurdistanê li dijî zîlm û dagîrkeriyê danî.

Di Şoreşa Eylûlê de Pêşmerge, kadir, mameste, xwendekar, jîn û hemû çînên civaka Kurdistanê ji netewe û olêن cûda, li hemû navçeyîn Kurdistanê pîkve û ji bo yek armanca pîroz a neteweyî û niştimanî xebat kirin û dîrok û serwerî tomar kirin.

Ev destkeft û azadiya niha heye ji berhem û berdewamiya qûrbanîdan û têkoşîna zarok û gedeyîn gelê me ye di şoreşa Eylûlê de.

Her di vê şoreşê de bû ku ırade û xweragîrî û evîna niştiman di nava gelê me de ewqasî bîhêz bû ku herdem dijminê pirçek li hember de

'Heta ku qeyûm ji şaredariyê me derkevin em ê li ber xwe bidin'

Yênu 28 roj in li dijî desteserkirina şaredariyan li Amedê li ber xwe didin, diyar kirin ku ew xwedî li ıradeya xwe derdikevin û gotin, "Heta ku qeyûm ji şaredariyê me derkevin berxwedana me wê bidome."

HDP'iyen li Amedê 28 roj in tevlî berxwedana li dijî desteserkirina şaredariyê xwe dibin ji ANF'ê re qala wateya tayînkirina qeyûman û berxwedana xwe kirin.

'GEL WAN NAS NAKÊ'

Erdogan Zana anî ziman ku wan di hilbijartinê 31'ê Adarê de Selçûk Mîzräkli hilbijartine û got, "Eger dibêjin der barê şaredarê me de pîrsîgirêk heye hingî dikarîbûn ji meclîsa şaredariyê yek hilbijartibûna. Ev yek tê wê wateyê ku ıradeya gelê Kurd nas nakin. Gelê me jî bi vê berxwedanê hewl dide vebêje ku ew jî wan nas nakin. Tevî hemû astengiyan berxwedana me didome. Heta ku ji destê me bê em ê bidominîn."

'KARMENDIYÊ DIDIN HEVSERÊN POLÎSAN'

Makbûle Akyuz anî ziman ku bi destê qeyûman zîlm li Kurdan tê kirin û diyar kir, "Nizanim ku ev zîlm wê li ku biqede. Çi karê wan li şaredariyê me hene. Madem wê bi zîlmê şaredarî ji me werbigirtibûna wê demê bila hilbijartînê nkin û nexwazin ku deng bê bikaranîn. Ji bo xwedîderketina li dengen xwe em li vê deverê ne. Em ê nehîlin kes binpê bike. Havîn an jî zivistanê em ê li vê deverê bin. Em li vê deverê bimîrin jî heta ku qeyûman bişînin em ê çalakiyên xwe bidominîn."

'ŞAREDARÎ NE YA WAN E YA ME YE'

İbrahîm Yakût ji diyar kir ku divê qeyûm ji şaredariyan derkevin û got, "Ti cudahî di navbera qereqolê û şaredariyê de nîne. Em wan naxwazin li şaredariya xwe bibînîn. Ji ber ku dest danîn ser ıradeya me. Heta ku şaredariya me neterikînin em ê çalakiyên xwe bikin. Em ê heta dawîyê mafîn xwe biparêzin, ıradeya xwe biparêzin. Ji ber ku şaredarî ne ya wan e ya me ye."

'QEYÛM AMÛRA DİKTATORIYÊ YE'

Abdulkadîr Ekîncî jî destnîsan kir ku heta qeyûm ji şaredariyê wan

dışkıya û cara dawî jî wê ıradeyê dijimin anî ser masaya danustandinê. Şoreşa Mezin a Eylûlê hem li dijî sîtemkariyê bû, hem jî pîgihan-dina mirovîn Kurdistanê, ji bo wê yekê ku gelê Kurdistanê mafîn xwe nas bike ûbihaya bilind a mirovane û Kurdperwerane li nav xelk û kadir û Pêşmerge de dirust bibe. Bi awayekî ku li beranber dijimin de jî bi tenê ji bo carekê jî, şoreş dest ji bo kirdareke nebir ku nakok be ligel biha û yasayîn ser.

Wane ûbihayê wê şoreşa mezin divê ji bo me hemûyan bi

bilindî bimînê û bibin çira û rînîşanda paşaroja me û nîfşen paşarojê. Di salvegera 58 saliya hilpêkirina şoreşa Eylûlê de, pêzânînên min ji bo wan hemû Pêşmergeyê qehremân û wan têkoşeran heye ku li şoreşa Eylûlê da rola xwe hebûye û ked û xebatê kirine qurbaniyê dane, ci ewen li nav me da nemane û ci ji ewen ku hê jî li jiyanê da mane. Hezaran silav li giyanê pakê şehîdîn şoreşa Eylûl û hemû şehîdîn rîya azadiyê.

Mesûd Barzanî
10 ê Eylûla 2019" KDPinfo

nîşan kir ku rûniştina wan li ber avahiya HDP'ê tiştekî gelekî şerm e û got, "Li şûna ku li ber avahiya HDP'ê rûnîn bila bi destê me re tevbigerin.

dinyayê dibe bila bibe em ê qebûl nekin. Heta ku qeyûm biçe ez ê her tim li vê deverê çalakiyê bikim."

'HAVÎNÈ-ZIVISTANÈ EM È LI VÊ DEVERÊ BIN'

Makbûle Akyuz anî ziman ku bi destê qeyûman zîlm li Kurdan tê kirin û diyar kir, "Nizanim ku ev zîlm wê li ku biqede. Çi karê wan li şaredariyê me hene. Madem wê bi zîlmê şaredarî ji me werbigirtibûna wê demê bila hilbijartînê nkin û nexwazin ku deng bê bikaranîn. Ji bo xwedîderketina li dengen xwe em li vê deverê ne. Em ê nehîlin kes binpê bike. Havîn an jî zivistanê em ê li vê deverê bin. Em li vê deverê bimîrin jî heta ku qeyûman bişînin em ê çalakiyên xwe bidominîn."

'BANGA LI YÊN LI PÊŞIYA HDP'Ê RÛNIŞTINE'

Kadriye Polat jî destnîsan kir ku wê politîkayê qeyûm ti carî qebûl nekin û destnîsan kir ku wan Selçûk Mîzräkli hilbijartine, ya ku li wan tê kirin zîlm e.

Polat her wiha bang li dayikên li pêsiya avahiya rîexistina HDP'ê ya Amedê rûniştina kir û got, "Gelo ji wan heye ku rûniştina li wê deverê çareserî ye? Bila zanîn ku ew di nava politîkayeke qirê de ne." Polat dest-

Ew dever ne cihê çareserîye ye."

'JI BO RÛMETA XWE EM DIKARIN BIMIRIN'

Kûdret Eryilmaz destnîsan kir ku rûniştina ji bo şaredariyê xwe ji bo wan rûmet e û got, "Ew şaredarî keda zarokên me ne. Xwîna şehîdîn me ne. Ji bo van hemûyan em têvî vê deverê." Eryilmaz destnîsan kir ku ji bo rûmeta xwe ew dikarin bimîrin û diyar kir, heta ku qeyûman bişînin wê dest ji doza xwe bernedin.

Mehmet Acar anî ziman ku ıradeya wan, ziman, çand û dîroka wan hatiye înkarkirin û got, "Ev yek nîşaneyî wê yekê ye ku me ji nedîti ve têvî. Heta ku em ya xwe werbigirin em ê li vê deverê bin."

'ME BIRYARA XWE DI 31'Ê ADARÊ DE WERGIRT'

Mühammed Erkîz diyar kir ku gel dagirkirîye ti carî qebûl nake û got, "Di 31'ê Adarê de gel bîryara xwe nîşan da. Bi dengekî bilind namzetên vî gel bûn hevşaredar û mazbataya xwe wergirtin." Erkîz anî ziman ku gel êdî bîdeng namîne û got, "26 sal jî derbas bibin wê ev gel li ber xwe bide. Di rojên destpêkê de tevî ewqasî êrîşan gelê me li ber xwe da. Gelê me wê teslimî zînîyeta talanker nebe."

anfkurdi.com

Wezîrê Derve yê Rûsyayê serdana Kurdistanê dike

Wezîrê Derve yê Rûsyayê, Sergey Lavrov di destpêka mehê bîhê de serdana Iraqê û Herêma Kurdistanê dike.

Cîgirê Wezîrê Derve yê Rûsyayê, Mîxâil Bogdanof ragihand, di destpêka Cotmeha îsal de Sergey Lavrov dê serdana Bexdayê û piştre jî serdana Hewlêra paytexta Herêma Kurdistanê bike.

Bogdanov herwiha diyar kir, di serdana xwe ya bo Hewlêrê de, Lavrov dê li gel Serokê Herêma Kurdistanê, Nêçîrvan Barzanî û Serokwezîrê Herêma Kurdistanê, Mesrûr Barzanî civîn û hedvîtinan pêk bîne.

Ev dibe yekemîn serdana Sergey Lavrov bo Herêma Kurdistanê, di heman demê de dibe

yekemîn serdana berpirsekî pilebilindê Rûsyâ bo Herêma Kurdistanê.

Di dema destbikarbûna Nêçîrvan Barzanî weke Serokê Herêma Kurdistanê de, Wezîrê Derve yê Rûsyayê, Sergey Lavrov bi rîya balyozê wî welatî yê li Bexdayê, Maksîm Maksimov pîrozbahî li wî kiribû.

Pêştir Lavrov, li Rûsyayê û di çend civînên navdewlefi de, çend caran bi rayedarên Herêma Kurdistanê re civiyaye. Herêma Kurdistanê û Rûsyâ di wan çend salêna dawiyê de pêwendiyêna xwe berfirehtir kirine û bi taybet di warê enerjiyê de peywnediyêna navbera Hewlêr-Moskowê gelek ber bi pêş ve çûne. Sala 2016an, Nêçîrvan Barzanî û Sergey Lavrov di dema birêveçûna Korbenda Aborî ya Cîhanî de li Saint Petersburg a Rûsyayê bi hev re civiyabûn û tekezî li ser pêsxistina pêwendiyêna dualî û bi taybet peywendiyan navbera kompanyayêna warê enerjiyê kiribûn. rojekurd.com

Nobeda Wanê di roja 27'an de ye: Em ê şaredariyê xwe bistînin

Di Nobeda Demokrasiyê ya li Wanê de peyama 'Em ê şaredariyê xwe bistînin. Em radestî politîkayên şer ên AKP-MHP'ê bûn.

'EM È TÊBIKOŞIN Û ŞAREDARIYAN BISTÎNIN'

Parlementera HDP'ê ya Rihayê

nabin' hate dayîn.

Berxwedana Nobeda Demokrasiyê ya li dijî qeyûman a li Wanê di roja 27'an de ye. Çalakî li pêsiya avahiya HDP'ê ya Îpekyolûyê pêk hat pankartê 'Ne vîna qeyûm, vîna gel' vekirin û li gel parlementerên HDP'ê, Hevseroka Giştî ya Partiya Sosyalîst a Hejaran (ESP) Ozlem Gumoştaş, hevşaredar û gelek kes amade

Ayşe Surucu ya di nobedê de axivî diyar kir ku qeyûm ji derveyî desteserkirina vîna gel ne tiştekî dine û got: "Berî niha jî 94 şeredarî dagirkiribûn. Hevşaredarên me hatibûn girtin. Em ê carekî din şaredariyêna xwe bi vîna gel stand. Lî dîsa 3 şaredariyêna me bi darê zorê dagirkirin. Em politîkayêna qeyûman baş dizanin. Şaredariyan dixin bin deyan û talan dikin. Ji bo

destkeftiyen me terorize bike. Em li vir li ber xwe didin. Em bi hilbijîr, vîn, nûnerên xwe re ne. Em li dijî politîkaya serwer a mîr a AKP'ê li ber xwe bidin. Em xwe radestî politîkayêna şer ên AKP/MHP'ê nakin. Em ê bi teqez bi ser bikevin. Wê li Tirkîyê bi teqez çareseriyeke demokratîk û aştiyek birûmet bi ser bikeve." anfkurdi.com

Fatih Yıldız: "Xeta petrolê ya Kerkûk-Ceyhanê bo Tirkîyê stratejîk e"

Balyozê Tirkîyê yê Iraqê Fatih Yıldız li Bexdayê pişti tevlî "Form a Enerjiyê ya Iraqê" bû, ragihand ku xeta petrolê, di stratejiya Tirkîyê de berya gelek tiştan tê. Yıldız got; bo Xeta Kerkûk-Ceyhanê dê di heman guzergahê de îlawe xet bênen çekirin û bê qewî kirin. Xebata xetê di stratejiya Iraq û Tirkîyê de herî li pêş e. Yıldız weha got:

"Pişti rêxistina terorê DEAŞ hat defkirin, xeta petrolê ya Kerkûk-Ceyhanê car din di rojeva me de ye. Di vê çarçoveyê de di guzergâha xetê de, dê xeta petrolê bi îlawe xetekî bê piştekkirin û katina wê ya faaliyetê bo me stratejiya ewiliye."

Balyozê Tirkîyê yê Bexdayê Fatih Yıldız ragihand ku têkiliyên wan bi Iraqê re, ne tenha bi petrolê

ye û axaftina xwe weha da dewamkirin: "Têkiliyeka me ya dinê bi Iraqê re elektrîk e. Astengiya di pêsiya me de yek jê ew e ku li aliyê Iraqê xetê elek-

trîkê kêm in. Eger van këmasiyan temam bibin, di dema pêsiya me de, di serî de Mûsil û deverên ku nêzî Tirkîyê ne, em ê elektrîkê bidin wan." PeyamaKurd

Dadgeha li ber destê Barzanî

Dadgeha Li Ber Destê Barzanî: Ekrm Beg Cemîl Paşa (1895 – 1975): têkoşerê kurd, yê ku tev jiyanâ xwe di ber welat û welatiyêna xwe de xerc kir.. Dibêjin; di sala 1967an de, dema ku rîjîma Sûriyê dest danî ser tev gundêñ zarok û

nevîyên Cemîl Paşa li Cizîra Sûriyê/ Derbasiyê û bi tenê Mihemed Begê Cemîl Paşa bi par hiştin.. Hingî Ekrem Beg doza para xwe li pismamê xwe Mihemed Beg kir.. Lê pismamê wî lê da mandelê û got ez nadim, here li min gîl bike.. Ekrem Beg lê vegerand: Pismam! Ez ê li kû li te gîl bikim..?! Bi qesem, ez di dadgehîn erek, tîrk û fîrsî de li te gîl nakim, bi tenê ku desthilatiyek kurdî çêbibe, ez ê li wê desthilatê li te gîl bikim.. Û sal derbas bûn.. Di sala 1970î de, pişti ku peymana 11ê adarê hat mor kirin, Ekrem Beg çû serdana Barzanîyê nemir û gîliyê pismamê xwe Mihemed Beg li cem kir..

Konê Reş, avestakurd.net

Li Mêrdînê banga berxwedan û yekîtiyê hate kirin

Li Mêrdînê çalakiya li dijî desteserkirina şaredariyan di roja 26'an de ye. Di çalakiyê de banga berxwedan û yekîtiyê hate kirin.

Nobeda demokrasiyê ku li Mêrdînê li dijî qeyûm tê kirin di roja 26'an de ye. Çalakî di nava dorpeçîya polîsan de li ber avahiya HDP'ê ya bajîr pêk tê. Pişti kombûna girseya gel daxuyaniyek ji çapemeniyê re hate ragihandin.

Bi navê Meclîsên Ciwanên HDP'ê yên Mêrdînê Nadîre Çelîk axivî û diyar kir ku wê li dijî feraseta qeyûm rawestin.

Rêveberê Komeleya Nivîskarên Mêrdînê nivîskar Ahmet Çelîk jî bang li Serokê Giştî yê CHP'ê Kemal Kılıçdaroğlu kir ku li dijî desteserkirina îrade û mafê gel helwestê nîşan bide.

Parlamente û HDP'ê yê Amedê Îmam Taşçier jî got, "Eger Kurd yekbûna ne pêvajoya Kobanê rû dida, ne qeyûm dihate tayînîkirin, ne jî îradeya gelê Kurd dihate desteserkirin. Dem dema yekîtiyê ye. Em bibin yek. Yek ji aktorê mezîn ên li Tirkîyê Kurd in. Eger em di vê pêvajoyê de bibin yek hingî wê nikarîbin bi ser me ve bîn. Ji ber vê yekê em ê hewldanê xwe yên ji bo yekîtiya gelê Kurd bidomîn." anfkurdi.com

Pompeo ji 100 êrîşen doh Iran súcdar kir

Wezîrê Derve yê Amerîkayê Mike Pompeo ji ber êrîşen doh ên bi ser kargehîn petrolê yên Erebistana Siûdî, Iran súcdar kir û got, ew dê ligel hevpeyman û şîrîkên xwe li ser kar bikin ku berpîrsê wan êrîşan Iran e. Pompeo li ser hesabê xwe yê Twitterê diyar kir ku Serokomarê Iranê Hesen Rûhanî û Wezîrê Derve Cewad Zerîf li aliyekî xwe weki ku diplomasîyê dikin nîşan didir, lê li piş zêdetirî 100 êrîşen doh hatin kirin jî ew hene. Hûsiyên Yemenê ku girêdayî Iranê ne doh bêhtirî 100 êrîş bi ser kargehîn petrolê yên Siûdî de pêk anîbûn û Serokê Amerîkayê Donald Trump jî pêwendiyekê telefonî ligel Welîehd Prense Siûdî Muhammed bin Selman pêk anîbû û êrîş şermezár kiribûn.

Berdevkê Ewlekariya Wezareta Karêñ Hundir a Erebistana Siûdî ragihandibû ku roja şemiyê 14-09-2019an di saet 04.00an de agir bi 2 kargehîn şîrketa Aramco yên li parêzgeha Beqîq û Heçret Xerîs ketiye û sedem jî êrîşa bi firokeyê drone ye.

PeyamaKurd

58 sal berê şoreşa Eylûlê bi serokatiya Barzaniyê nemir destpê kir

Konê Reş: Di rojek mîna îro de berî 58 salan şoreşa Eylûlê bi serokatiya Barzaniyê nemir destpê kir.. Ez vê helbesta Sebrî Botanî ji vê rojê re dikim diyarî:

Zingezinga zengilê min Vaye dîsa deng veda Dengê doza miletê min

Dinya girt û berneda Zingezinga zengilê min Xweş hawar û gazî ye Awaza vî zengilê min Ji ferhenga Qazî ye Her weku birq û birûskê Xwe gîhand çerxa felek Sed xweşî bo vî dilê min Ku min dî kurd bûne yek..

PDK li Kerkükê dixwaze yek listeya Kurda hebe

Berpirsê Liqa 3 yê Partiya Demokrata Kurdistanê (PDK), Mehmed Xurşid ragehand: PDK li gel yek listeya hevbeş a aliye Kurdistaniye bo hilbijartina encûmena parêzgeha Kerkükê.

Îro duşemê Mehmed Xurşid ji Kurdistan 24ê ra axivî û got: Wek PDK em yekem partî bûyîn me daxwaza yek listiyê kir bo helbijartina Civata parêzgeha Kerkükê." Herweha Mehmed Xurşid got: Em li gel wê yekê ne ku kurd yek deng û yek helwêst bin. Bi rîya telephone ve em li gel alîyên Kurdi li Kerkükê axîvîne û me helwêsta xwe bi wan re ragehandîye, ku em li gel yek listeyê ne û me pêşnîyaz jî kir ku giringe nave listê navê Kurdistanê têde hebe, lê xoşbextane navê listê hatîye ragehandin û nave listê (Kerkük Kurdistanî ye) ye.

Îro alîyên sîyasî yên Kurdistanî li Kerkükê bi mebesta pişikdarîkirinê di helbijartinê encûmena parêzgehê civyan û rîkevin ku bi lista hevpişik pişikdarîyê di helbijatinê de bikin.

Biryare 1ê Nisan a dahatî piroseya helbijartina encûmena parêzgehê Iraçî birêve biçe. anfkurdi.com

Nasnameya akademîsyena li Îranê zîndankirî aşkera bû

Akademîsyena ku hemwelatiya Awûstralya û Brîtanyayê ye û ji aliye dewleta Îranê de 10 sal ceza lê hatiye birîn, li zanko ya Melbourne dixebite û navê wê Kylie Moore-Gilbert e. Kylie Moore-Gilbert xebatê xwe li ser Rojhilata Navîn dike. Gilbert salekiye bi sedemeka ku nayê zanîn di zîndana Îranê de ye û dadgeh 10 sal ceza lê biriye.

Li gor ragihandina Zanko ya Melbourne; malbata Moore Gilbert bi hukumeta Awûstralya re di nav têkiliyan de ye lê bi sedema xesasiyeta mijarê nikarin agahiyê zêde bidin. Malbata akademîsyena girtî bo xebata zanko û hukumetê sipasiya xwe kir û weha got:

"Em bawerin bo dagera Kylie rîya herî baş diplomasîye. Em ê zêde şirove nekin. Em niha dixwazin bo mahremiyeta hevalêne me û malbata me rîz bê girtin."

Medya Britanyayê ragihandibû ku du jinê xwedî nasnameyên Awûstralya-Britanyayê û zilamekî Awûstralyayı di demêna cuda de li Îranê hatine girtin û xistine zîndana li Tehranê ya bi navê Evîn. Navê Mark Firkin û jin a wî Jolie King hatibû aşkerakirin lê navê akademîsyen nehatibû gotin.

PeyamaKurd

Encûmena Wezîran çend bîryarên girîng derxist

Îro Encûmena Wezîran a Herêma Kurdistanê bi serokatiya Serokwezîre Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî civiya û çend bîryarên girîng derxist.

Civîna Serokê Encûmena Wezîran derencama civîna hevbeş a Hikûmeta Herêma Kurdistanê û firaksiyonê Kurdistanî li Parlemana Iraqê û endamên Komîta Darayî li firaksiyonê Kurdistanî ku roja 8ê Îlonê li Hewlêrê hatibû girîdan gotûbêj kir.

Di civîna îro de bîryar hat dayîn, hefteya bê şandeke Hikûmeta Herêma Kurdistanê serdana Bexdayê bike, bi mebesta guftûgo pevguhartina zanyariyan derbarê pirsa budce û besdariya Herêma Kurdistanê di qonaxa sereta ya amadekirina reşnîvîsa budceya 2020 ji aliye Wezarta Darayî ve.

Bîryar hat dayîn jî, komîteyên (darayî, petrol û gaz, yasayî) li Parlemana Iraqê bo Herêma Kurdistanê bê vewandin.

Roja 12.9.2019an şandeke Hikûmeta Herêmî ligel Parlemana Kuridstanê dê bicive, bo pêşkêkiri-

na data û zanayariyên pêwîst derbarê guftûgoya di navbera Hikûmeta Herêma Kurdistanê û Hikûmeta Federal de.

Di birgeya duyem a civînê de, Wezîrê Plandananê raportek derbarê projeya serjimîaryariya li Iraqê pêşkêj kir, ku bîryar e sala 2020an bê encamdan. Wezîrê Plandananê ronî xiste ser aliye ev projeyê û amadekîriyê Herêma Kurdistanê. Di vê derbarê de bîryar hat dayîn komîteke taybet pêk bê ji bo nirxan-

dinaprojeja serjimîeryariyê bi berçavkirina berjewendiyê Kurdistanîyan bi hemû pêkhateyê netewî û olî.

Di dawiyê de, civînê guftûgo derbarê mîkanîzma nû bo rîkistina bacê kir, bi awayekî di berjewendîya giştî de be.

Di wê derbarê de Encûmena Wezîran projeya peyrewê ya taybet bi lînûsên bazarê pesend kir, ku mîkanîzma nû bo rîkistina bacê lixwe bigire.

KDP.info

Divê şer

Şer û êrîşen Dewleta Tirkîyeyê û çalakîyên çekdarî yê PKKyê divê bi dawî bêni Li Pasûr (QLUP) a Navçeya Amedê, di roja 12.09.2019an de di encama teqînekê de, 7 kes hatin kuştin, 10 kes jî birîndar bûn. Em vê êrîşê şermezar dike. Me her cûreyeke êrîş û çalakîyên terorî yê ku zerarê dide sîvîlan, bêyî teredut şermezar kir, îro jî em her şermezar dike.

Dewleta Tirkîyeyê ji bo destkeftîyên gelê me ji holê rake, ji bo rî li ber xebat û çaresîrîya sîyasî, sîvîl, demokratîk bigire, li Bakur û Rojava û Başûrê welatê me şer û êrîşen xwe didomîne. PKK jî bi şerê xendek û barîkatan, bi çalakîyên xwe yê çekdarî ku zirarê dide gelê me, rî ji êrîşen Dewleta Tirkîyeyê xweştir kir, xweştir dike.

Heta ku ev şer û êrîşen Dewleta Tirkîyeyê berdewam bin; heta ku PKK êrîş û çalakîyên xwe yê çekdarî yê ku zerarê digihîne gelê me, digihîne doza me berdewam bike, dê kuştin û wêrânî her li ber derîye me bin. Mafê tu kesî tune ye ku

û çalakî dawî bê

meşrûbûn û însanîbûna çalakîyen Dayîkên Şemîyê jî, dayîkên li ber derîye avahîya HDPyê li zarokên xwe digerin jî bixin ber gengeşîyan, tune bihesibînin; ev bê wicdanî ye. Ev daxwaz û hestîn dayikan, encama vî şerî ne, encama sîyaseta binpê kirina maf û azadîyên mirovan e. Û nabe ku tu kes jî bo armancê xwe yê qirêj van hestîn dayikan istîsmar bikin.

Heta ku ev şer û êrîşen Dewleta Tirkîyeyê berdewam bin; heta ku PKK bi êrîş û çalakîyên xwe yê çekdarî yê ku zerarê digihîne gelê me, digihîne doza me berdewam bike, bi hezaran gelê me yê sîvîl

rojekê li Pasûrê(QULP), rojekê li Qoserê, rojekê li Amedê yan jî li cîhekî din dê bibin qurbanîyên vî şerî û van çalakîyên çekdarî. Ji bo rî ji çaresîrîyeke sîyasî û sîvîl re vebe, ji bo dawî li van kuştinan bê, divê Dewleta Tirkîyeyê demildest vî şerî û van êrîşan bidawî bîne. PKK jî, divê bi şer û li çalakîyên xwe yê çekdarî ji Dewleta Tirkîyeyê re rî xweştir neke û bêyî ku li hêviya sîyaseta Dewleta Tirkîyeyê bîmîne, divê demildest dawî li şerî û li çalakîyên xwe yê çekdarî bîne.

Nabe ku qebûl kirina maf û azadîyên gelê me yê netewî, demokratîk, ji ber vî şerî bêne paşguh kirin, bêne tecîl kirin, bêne red kirin. Divê em bi awayekî girseyî û bi bîryardarî ji helwesteke bi vî rengî re bêjin 'na'. Divê ji bo çaresîrîyeke sîyasî, sîvîl, demokratîk ya rasteqîn gav bêne avêtîn. Divê li ser bingeha maf û azadîyên gelê Kurd û Kurdistanê, hemû alîyên berfireh yên Kurd û Kurdistanê mixatabê çaresîrîya sîyasî bin.

anfkurdi.com

Lindsey Graham: Dema wê yekê hatiye Amerîka êrîşî Îranê bike

Senaotorê Amerîkayê Lindsey Graham ragihand divê Amerîka êdî êrîşî kîlgehêne neftê yê Îranê bike armanc.

Ji ser rupela xwe ya medyaya civakî ji ser twetterê Lindsey Graham derbarê êrîşen li ser kompanyaya "Aramko" li Siûdiyê ya ji aliye Hûsiyan va peyamek belav kir. Lindsey Graham got: "Dema wê yekê hatiye Amerîka êrîşen ser kîlgehêne Îranê bixe ser masê."

Herwiha Lindsey Graham amaje bi wê yekê jî kiriye ku dema wê yekê jî hatiye Amerîka pişta Îranê bişkîne. Lewre Komara İslâmî ya Îranê li dû ajawegeriyê ye û armanca û êrîşa li ser kîlgehêne herî dawî jî bi wê armancê bûn.

Duhê Berdevkê Ewlekariya Wezareta Karê Nevxwe yê Erebistana Siûdî ragihand ku îro şagir bi 2

kargehêne şirketa Aramco yê li parêzgeha Beqîq û Heçret Xerîs ket. Şewatê ji ber armancigirtina firokeyen drone rû da.

Di heman demê de berdevkê Hûsiyan ji kanala El-Mesîra re eşkere kir ku komên Hûsiyan bi vê

bûyerê rabûne û 2 kargehêne şirketa Aramco ya li Erebistana Siûdî yên li herêmê rojhilat kirin armanc.

Berdevê Hûsiyan got bi dehan firokeyan rafineriyê li Beqîq û Xerîs ên li rojhilatê Erebistana Siûdiyê kirin armanc. **BasNews**

PDK-S: Şoreşa Îlonê bingeh bo avakirina dibistana xebat û têkoşînê danî

Partiya Demokrat a Kurdistanê – Sûriyê (PDK-S) bi boneya salvegera destpêkirina Şoreşa Îlonê peyamek

belav kir û tê de hatiye: "Şoreşa Îlonê ya pîroz ya bi rêberiya Mele Mistefa Barzanî yê Nemir veguhasineke girîng û pêşketî di dîroka şoreş û serhildanên Kurdan di dirêjahiya dîrokê de çê kir û bingeh bo avakirina dibistana xebat û têkoşînê danî, bo bidestanîna hêvî û daxwazên gelê Kurdistanê."

Polîtburoya PDK-Sê peyama xwe ya pîrozbahiyê arasteyî Serok Mesûd Barzanî, Partiya Demokrat a Kurdistanê, Pêşmergeyên Qehreman û gelê Kurdistanê kir û hêviya berdewamiya pêşketin û serkeftinan li ser rîbaza Kurdatiyê rîbaza Barzaniyê Nemir kir.

Di peyama Polîtburoya PDK-Sê de hatiye ku, Şoreşa Îlonê ya pîroz

ya bi rêberiya Mela Mistefa Barzanî yê Nemir veguhasineke girîng û pêşketî di dîroka şoreş û serhildanên Kurdan di dirêjahiya dîrokê de çê kir û bingeh bo avakirina dibistana xebat û têkoşînê danî, bo bidestanîna hêvî û daxwazên gelê Kurdistanê.

Di beşeke din a daxuyaniya PDK-Sê de hat, bi xwîna şehîdan, têkoşîna Pêşmergeyên qehreman û serkirdatiya hişmend şoreşê karî gelek destkeft û armancan bidest ve bîne û di pêşîya wan de rîjîma Iraqê ya rûxandî neçar kir ku peymana 11ê Adara 1970 îmze bike û li mafêñ gelê Kurdistanê ya otonomiyê (sistema xwebirêvebirinê) mikur bê.

PDK-Sê di daxuyaniya xwe de amaje bi wê dike, tevî şikestina 6ê Adara 1975an, lê kizotê têkoşînê venemirî, lêbelê zêdetir geş bû û ji nû ve di 26ê Gulana 1976an de destpê kir. Herwiha di peyama PDK-Sê de hat, iro zêdetir rîbaza şoreşê (rîbaza Barzaniyê Nemir) xurtir dibe û pê re projeya netewî ya Kurdistanê bi serokatiya Serok Mesûd Barzanî bipêş dikeve û bi saya wê jî federalîzm ji Herêma Kurdistanê re bicîh hat û gelê Kurdistanê bi hêviya destkeftine din e bi taybet pişî referandûma dîrokî di 25ê Îlona 2017an de ya ku kevirê bingehîn a serxwebûna Kurdistanî danî.

KDP.info

Huda Par: Heta pirsa kurd çareser nebe Tirkkiye sernaake

Cîgirê Serokê HUDA-PAR Zekeriya Yapıcıoglu beşdarî bernameya "Rojev" a Kurdistan 24ê bû û li ser naveroka civîna wî bi Serok Barzanî re ragihand, armanca me ji vê sardana bo Herêma Kurdistanê vekirina nûnertiya HUDA-PARê bû û spasiya Serok Barzanî û hikûmeta Herêma Kurdistanê dîkin ku ji bo vekirina nûnertiye hevkar bûn.

Herwiha got: Di civînê de çareserkirina pirsgirêkên navçê, pêwendiyêñ Herêma Kurdistanê û Tirkkiye, pêwendiyen partî û saziyên Bakur û Başûrê Kurdistanê.

Yapıcıoglu amaje bi wê jî kir, "Bi vekirina nûnertiya HUDA-PARê li Herêma Kurdistanê, me xwast peyamekê bidin, ku pêwendiyen me bi Serok, hikûmet, partî û gelê Herêma Kurdistanê re xurt bin û em girîngiyê jî didin van pêwendiyen."

Li ser beşdarnebûna HUDA-PARê di hilbijartinêñ herêmî yên Tirkkiye de, Yapıcıoglu got, sedemek ew bû ku qeyran aborî ya Tirkkiye tê re derbas dibe, bandor li me jî kir. Li Tirkkiye partiya benda (% 3) derbas neke, nikare alîkariyê ji hikûmetê bistîne. Sedema duyem jî, li wîlayetên ku rîexistinêñ me hîna lê nîn in, me xwast em xwe li wir birêkxistin bikin û xwe ji bo hilbijartinêñ 2023an amade bikin.

Aşkere kir jî, di hilbijartinêñ 31ê Adarê de ji bo dengen HUDA-PARê gelek partiyan pêwendî kirin, lê bi piranî dengen me ji Ak Partî re çûn.

Derbarê tifaqîn li Tirkkiye û Bakurê Kurdistanê di navbera aliyan de çê bûne de Yapıcıoglu da zanîn, HUDA-PAR cihê xwe di ti tifaqê de negirt. Diyar kir jî, ji bo hilbijartinêñ 24ê Hezîrana 2018an 5 partiyen Kurdistanê hevdîtin bi me re kir û ji me xwast ku tifaqekê ku HDP jî di nav de çê bikin. Lî ji ber ku em helwesta HDP ji berê de dizanin, ev yek neçû seri.

Li ser tometen HDPê yêñ derbarê HUDA-PARê de, Yapıcıoglu got: Ev

propagandiyen qirêj û reş in. Di 6 û 8ê Cotmehê êrîşî baregehêñ me kirin û 25 cihêñ me şewitandin û hejmarek ji biraderên me di nav û li ner baregeha me de şehîd kirin. tevî wê jî ew me wek êrîşker nîşan bidin û xwe jî

qurbanî dibînin."

Herwiha got: "Em partîyeke siyâse û ti hêza me ya çekdar jî tune ye. Lî ji ber ku ew (HDP/PKK) nexwazin ji bilî wan ti hêzek yan ti siyasetek li Kurdistanê Tirkkiye bê meşandin, kî derkeve, ew dibêjin yan têkevin bin basken me, yan jî hûn alîkarê dewletê ne."

Derbarê HUDA-PARê de Yapıcıoglu got: "Damezrênerên HUDA-PARê ji sedî 95 Kurd in, lê em partîyeke İslâmî ne, lê di bernameya partiya me de çareserkirina pirsgirêka Kurd pirsa herî sereke ye. Lî kesen xwe wek siyaseta Kurd binav dikin, hatine astekê ku dibêjin pirsgirêka Kurd nemaye û behsa demokratbûna Tirkkiye dikin."

Cîgirê Serokê HUDA-PARê li ser pirsa Kurd li Tirkkiye got: Li Tirkkiye nêzîkî 20 salan e partiya desthilatdar xwe İslâmî dibîne û HUDA-PAR jî deng di hilbijartinan de daye wê, lê ji çareserkirina pirsa Kurdî dûr ketiye,

Yapıcıoglu got: "Ak -Partî xwe partîyeke (muhefezkar-demokrat) e, heger serkirdatiya wê wek İslâmî tê diyarkirin, lê bernameya wê partîye cuda ye. Rast e Ak Partî ji çareserkirina pirsa Kurdî dûr ketiye û dibêje

pirsgirêka welatiyên Kurd hene, lê ti pirsgirêka Kurd tune ye.

Herwiha got: "Ji sala 1923an û ta 2005an hebûna Kurd hat Înkârkirin. Di 2005an de Erdogan Serokwezîr bû got pirsgirêka Kurd û heye û divê bê çareserkirin û hin gav avêtin û ev jî derfeteke mezin bû, lê ev pêvajo ber avêt û gelek sedemên wê yekê hene. HDP hat astekî got em nahêlin tu bibî serokomar û ji wê pê ve ev pêvajo têk çû. Ak Partî nêzîkî MHP bû û hat guhartin."

Cîgirê Serokê HUDA-PARê Zekeriya Yapıcıoglu tekez kir jî: Heger Tirkkiye dixwaze bibe dewleteke serbixe û ji bin bandora Ameîrka derkeve, divê pirsgirêkên navxwe çarser bike. Heger pirsa Kurd çarser nebe, Tirkiyê ne di warê siyasî, aborî û warêne de nikare bigîhe cihê ku ew dixwaze û nikare bibe dewleteke mezin. Lî divê çareserî ji bi rê rîbazan aştiyane bin, ne bi bijardeyên leşkerî." anfkurdi.com

Li Tirkîyê istifayê ji AKP ê dewam dîkin

Piştî serokwezîrê berê Ahmet Davutoğlu û hevalên wî ji AKP ê istifâ kirin, li peywan gelek dest bi istifayan kirin. İro jî parlementerê berê yê bajarê Konyayê Ömer Ünal û par-

lementerê berê yê Agiriyê Cesim Gökcê ji AKP ê istifâ kirin.

Piştî Ahmet Davutoğlu, cîgirê serokê AKP ê yê berê Selçuk Özdaç, parlementerê berê û serokê komîsyona mafêñ mirovan ya Meclisa Tirkîyê Ayhan Sefer Üstün, parlementerê berê yê İstenbolê Abdullah Başçı, serokê leqa İstenbolê yê berê Selim Temurci û serokê berê yê leqa Ankara Nedim Yamalî jî ji partîye istifâ kirin. Parlementerê berê Feramuz Üstün, damezrênerê leqa Şîşliyê Ahmet Müfit Cengiz di ser hesabê xwe yê medyayê de ragihandin ku ji partîye istifâ kirine. Piştî van istifayan tê gotin ku Ahmet Davutoğlu xebata avakirina partîye lezandiye û wê di 2 mehan de partîye ava bike.

PeyamaKurd

Dihok - Heft belgefîlm dê bihêne nimayışkirin

Berdevkê Heftemîn Festîvala Fîlman a Dihokê ya Navdewletî Hilket İdrîs da zanîn ku wê iro 15 fîlm bihêne nimayışkirin û ji wan ji heft jê belgefîlm in

Hilket İdrîs iro yekşemê 15-09-2019an ji BasNewsê ra axivî da zanîn ku wê iro 11:00an panelek bi navê "Rola muzîkê di sinema kurdî da" bihête gengeşikirin.

Herwiha Hilket İdrîs aşkere jî kir ku wê fîlmên iro li holê sînema maks li Dihok molê bihêne nimayışkirin. İdrîs da zanîn ku iro nimayışkirina filman li hola Zankoya Dihokê tuneye.

BasNews

Bexda ji wan deynêñ navnetewî 9 milyar dolaran deyndarê herêma Kurdistanê ye!

Endamê fraksiyona PDKê li Parlamento ya Iraqê ragehand, hikûmeta Iraqê ya federal bi giştî ew

deynêñ navnetewî yên salêñ borî de kirine, ji wan deynan 9 milyar dolaran deyndarê herêma Kurdistanê ye. Endamê fraksiyona PDKê li Parlamento ya Iraqê Beşar Kîkî ragehand, hemû müsteheqên darayî yên herêma Kurdistanê ji aliyê hikûmeta Iraqê ve di navbera salêñ 2014ê heta 2018ê ku nehatine dayîn nêzîkî 80 milyar dolar e.

Herwaha ji rojnameya Şerqulewset re ragehand, Bexda nêzîkî 9 milyar dolaran herêma Kurdistanê jî deyndare ji ber pareyê ku ji qada navnetewî deyni kiriye û mafê Kurdistanê nedaye.

Kîkî amaje bi wê yekê jî kir, ku hikûmeta herêma Kurdistanê cîdî ye bo gehestina rîkeftinek temam a her du aliyan, di vê çarçoveyê de hin guhertin di şîrketen Somo û şîrketen Nefta Bakur de ji aliyê derxistina biryar û vekirina hesabek bod ahata 250 hezar bermîl li gor yasaya bude tê kirin.

BasNews

Îro Parlamentoya Kurdistanê li Bexdayê doz vedike!

Biryare îro 15.09.2019ê Parlamentoya Kurdistanê li dadgeha federal a Iraqê doz li ser yasaya helbijartinê encûmena parêzgehan veke û parêzerên hatine erkdar kirin jî li Bexdayê ne.

Serokê lijneya navçeyên Kurdistanê yêngî derveyî idareya herêma Kurdistanê li Parlamentoya Kurdistanê Ciwan Yûnis ji BasNewsê re ragehand: "Îro Serdar Herkî ku parêzere diçe Bexdayê û li dadgeha federal doz li hember yasaya helbijartinê encûmena parêzgehan de veke."

Herwaha got: "Yasaya helbijartinê encûmena parêzgehan dijî pêkhateyan e û lijneya me wê dozê dê veke bo ku yasa bê sererast kirin. Ji ber eger li gor wê yasayê helbijartin pêkbê, kurd li navçeyên Kurdistanê dê dengen wan kêm bibin, ji ber yasa rê nade kurdên ku koçber bûne li derveyî parêzgehan xwe deng bidin."

Aliyên siyasi yêngî Kurdistanê daxwaz dikan yasaya helbijartina encûmena parêzgehan bê sererast kirin, biryare meha çar a sala pêş helbijartinê encûmena parêzgehan li Iraqê pêkbê.

BasNews

Eşîrên kurdên Rojava: Em dijî avakirina herêma ewle ne

Serok eşîrên kurd li Rojavayê Kurdistanê civînek li daxrisin û di wê civînê da tekezî li ser wê yekê kirin ew li dijî avakirina herêma ewle ne li Rojavayê Kurdistanê û ew li dijî parêzikirina Sûriyê ne. Li gorî ajansên herêmî yêngî

Rojavayê Kurdistanê belav kirine civîna eşîrên kurd li bajarê El-Malkiyê li parêzgeha Hesekê hat lidarxistin. Herwiha şêx û kesên binavûdeng ên eşîrên kurd, nunerên van eşîrên erek û nunerên saziyên civaka sivîl û eşîrên erek jî besdarî civînê bûne. Li dawiya vê civînê, daxûyaniyek hat dayîn ku têde, besdararan daxwaza gotûbêja cidî û berpirsane navbera Şamê û Rêveberiya Xweser a Rojavayê Kurdistanê kiriye. Beşdarân vê civînê raghandin ku divê armanca wan gotûbêjan, rêçareya qeyranê û girtina pêsiya her cure hewldana bona derbelêxistina li ewlehî û yekperçetiya erdê Sûriyê be.

Herwiha, Serokê eşîra kurd a Teyan Hewas Cedi aşkere kiriye kurd hemû dijberê parvekirina Sûriyê ne û ser ligel serweriya rejima Sûriyê ne.

BasNews

Şandeka Kurdistanê bo guftugokirina budçeyê diçe Bexdayê

Nûnerên Hikûmeta Herêma Kurdistanê li Bexdayê Faris Isa aşkere kir ku wê hefteya bê roja sêsemê şanda Hikûmeta Herêma Kurdistanê serdana Bexdayê bike. Faris Isa îro şemiyê 14-09-2019an ji malpera KDPinfoye ra axîv û got: "Roja sêsemê hefteyê dahatû, şanda Hikûmeta Herêma Kurdistanê bi armanca guftugokirina projebuceya sala 2020an wê serdana Bexdayê bike. Herwiha wê ligel hemû fraksiyonê li parlamentoa Iraqê jî bicivin." Herwiha Isa got: "Weke nûnertiya Hikûmeta Herêma Kurdistanê em ê belgenemayekê ji Parlamentoa Iraqê ra bişînîn bo ku lîjneyê neft û gaz û darayî û yasayı serdana Kurdistanê bikin û ligel Serokwezîrê Kurdistanê bicivin."

BasNews

Nivîskarê Kurd Şahîn Bekir Soreklî li Stenbole semînerek da

Ji bo yek ji nivîskar û helbestkarê navdar yê Kurd Şahîn Bekir Soreklî li Stenbolê semînerek hat lidarxistin. Di semînerê de Soreklî li ser edebiyata Kurdi û serpêhatiyê xwe axîv û ragihand xeribiyê bandorek mezîn li ser jiyan û niviskariya wî kiriyê. Kurdên ku besdarî vê semînerê jî bûyîn ragihandin gotûbêjên bi nivîskaran re ji bo pêşketina zimanê Kurdi geleki giring in.

Nivîskar û helbestkarê Kurd Şahîn Bekir Soreklî yê ku ev nêzîkî 50 sal in li Australiyê dijî û nêzîkî 30 salan di radyoya SBS ya Australiyê de bernameyên Kurdi çêkirî li stenbolê, derbarê pirtûk ,jiyan û serpêhatiyê xwe de semînerek da. Di vê semîra ku Kurdên Stenbolê eleqeyek mezîn nîşandayî de Şahîn Bekir Soreklî ji pirtûkên xwe helbest û çîrok xwendin li ser rewş û pêşeroja Edebiyata Kurdi agahî da. Soreklî radgihîne xeribîya ji welat bandoreke gelek mezîn li ser jiyanâ wî kirîye lê ev xeribî bûye sebep ku nivîskariya wî pêşbiike ew zêdetir berheman hilberîne.

Şahîn Bekir Soreklî, nivîskar, got: "Xeribî û dûrbûna ji welat bandoreke gelek mezîn li ser hebûna me kir û dê heta mirinê bi me re bimîne. Me gelek tiştîn xwe wenda kirin. Bi wê wendabûnê re agir û hesretek dinav kurahiya dilê me de çêbû. Vî agir û Hesretê gelek tişt ji

me anîn der. ew êşa di canê me de me bi rîya wê xêrîbiyê derxist. Em dixwazin tiştîkê bidin mîletê xwe û welatê xwe em xwe wekî deyndar dibînin ji ber dûrbûna ji welêt."

Kesên ku besdarî vê semîrê bûyîn ragihandin kombûnên wiha yêngî bi nivîskaran re berê Kurdan zêdetir dide xwendin û nivîsandina Kurdi û bi rîya wê jî hem xwedî li nivîskarê Kurd tê derketin hem jî zimanê Kurdi pêşdikeve.

Ehmed Berojî, hevwelatî, dibêje: "Xwendina Kurdi bi ya min zêdetir bûye herçîges zext li ser zêdetir be jî. Li ser medyaya civakî jî em dibînin nivîsandina Kurdi zêdetir bûye. Gelek kes li vê dere kombûnê, Ev jî Ji bo Kurdi gelek baş e. Ji bo pêşveçûn û xwendina pirtûkên Kurdi nivîskarek ji Ewropa hatîye xelk xwedî lê derket, Ev ji bo

nivîskarê me jî gelek baş e."

Hewwelatîyek dî dibêje: "Bi rastî besdariya ciwanan hinekê zêde bû, ev jî tiştîka gelekî baş e başe û hêviyek germ dike dile mirovan de. Ji bo pêşerojê ciwanan Kurd jî bixwînîn, bidin xwendin û bibinin. Gelekî kîfxweşbûm gelekî başbû. Hêviyâ me ewe ku zêdetir bibin û herroj pêşde biçin."

Şahîn Bekir Soreklî yê ku sala 1946 li bajarê Kobanî ya Rojavayê Kurdistanê hatî dinê û piştre li Australiyê bicihbûyî li gel 30 sal xebatê xwe yêngî di radyoya SBS de 6 salan serokatiya yekemîn komeleya Kurdi ya Li Australiyayê kiriye. Di vê semînera ku Kurdên stenbolê besdariyek mezîn lê kirin de jî Şahîn Bekir Soreklî ji kesên besdar re hem pirtûkên xwe îmze kir hem jî li gel wan wêne girt. kurdistanc24.net

Şanoya Mem û Zîn li Diyarbekirê hat pêşandan

Şanoya Mem û Zîn a ku ji berhemâ feyzofê Kurd Ehmedê Xanî hatîye derhêndin, pişti 5 salan car din hat pêşandan. Lîstika şanoyê ji aliyê Şanoya Bajîr a Amedê ve li Diyarbekirê tê lîstin û ji tîmeke 60 kesan pêk tê. Ev şano, ji aliyê nivîskar Kawa Nemir ve li gorî Kurdiya rojane hatîye nivîsandin. Şanogeran ji ber kêmderfetiyê, şano li hola navendeke danûstendinê pêşkêşî temaşevanan kir û teví vê yekê jî şano rastî eleqeyeke zêde hat. Şanoya Mem û Zîn li ser daxwaza şanohezan, dê heta 8'ê Îlonê dewam bike.

Mem û Zîn, berhemâ navdar a Feylezofê Kurd Ehmedê Xanî; li Diyarbekirê, ji aliyê şanogeran Şanoya Bajîr a Amedê ve tê lîstin. Şanoya ku 5 sal berê ji aliyê nivîskarê Kurd Kawa Nemir ve li gorî Kurdiya rojane hatîye nivîsandin; ji aliyê şanoger Ruknettin Gun ve hatîye derhêndin. Şanogeran, ji ber kêmderfetiyâ hêwaneke şanoyê, şanoya Mem û Zîn li hola navendeke danûstendinê pêşkêşî şanohezan kir. Şanoger Kemal Ülûsöy ku ji 20 salan zêdetir in di qada şanogerîya Kurd de cihê xwe digire, dibêje; ji ber ku ev lîstîk ji berhemâ Feylezof Ehmedê Xanî hatîye derhênan, eleqeya ji bo vê şanoyê hîn zêdetir e.

Şanoger Kemal Ülûsöy ji K24ê re got: "Pişti van salan, di derfetîn

teng de di nav vê hêwana dan û stendinê de bi awayê teknikî, bi awayê reqisvanan, bi awayê guherîna lîstikvanan, me careke din prova kir û em derketin pêşberî gelê xwe. Ev şeva yekemîn e, li gorî roja yekemîn, bi rastî jî eleqe zêde ye û ev yek jî me kîfxweş dike."

Şano her wekî ku di berhemâ Mem û Zîn de derbas dibe; li ser evîna Mem û Zîn, Tacdîn û Stî û berhevîdaniya Beko Ewan pêk tê, hat lîstin. Di şanoyê de bal tê kişandin ku kesekî fitneyan derdixe, dikare bandoreke çawa li ser pergalâjiyana mirovan bike. Şanoya ku ji tîmeke 60 kesî hat pêk hat, bi şewaza muzîkalê hat pêşandan, ji ber vê yekê jî bandora şanoyê hîn zêdetir li temaşevanan kir. Şanoger Yavûz Akkûzû ji di rola Beko Ewan de derket pêşberî temaşevanan û wî jî got ku ji bo pêşvebirina

şanogerîya Kurd, hewcedarî beriya her tiştî bi temaşevanan heye.

Şanoger Yavûz Akkûzû dibêje: "Li gorî min, hunera Kurdi dema ku dengbêjek tiştîkî dibêje, çîrokekî dibêje, di nav wê de lîstîk jî heye, muzîk jî heye. Wekî rîtuelîn me yêngî berê yêngî gundan bifikirin, muzîk û reqis û lîstîk hemû di nav hev de bûn. Anglo me xwest em formeke şanoya Kurdi ava bikin, bi vê formê em ketin nav vê lîstîkê û li gorî min jî lîstîk xweş derket holê."

Şanoya Mem û Zîn, pişti 5 salan di 6'ê Îlonê de derket pêşberî temaşevanan û dê heta 8'ê Îlonê bidome. Hevserokê Şaredariya Bajarê Mezin a Diyarbekirê Adnan Selçûk Mizraklı yê ji kar hatîye dûrxistin jî ji bo piştgiriyê li cem şanogeran cihê xwe girt. Şanoya ku 2 saatian dewam kir, rastî eleqeyeke zêde ya şanohezan hat. BasNews

Sînemakara Kurd bêriya Efrînê kiriye û gelekî jî xemgîn e

Lîstikvana sînemayê ya Kurd ku ji Efrînê ye û yek ji lîstikvanan Sûrî yê naskirî ye, dibêje ew dixwaze ji nêzîk ve hunermanden Kurd nas bike û wê gelekî bêriya Efrînê kiriye û ji ber rewşa wê jî gelekî xemgîn e.

Canyar Hesen ji sala 2010an ve di rîzefilmê drama Sûrî de kar dike û ji navgartirin rîzefilmâ tê de besdar bûye bi navê (Bab El Hara) ye. Herwiha rol di hejmarek rîzefilmê de girtiye. avestakurd.net

Hunermenda Efrînî

Canyar Hesen

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABƏYA BI FERHENG

Aa

av

Ev çîye? Ev ave.
Bu nədir? Bu sudur.
Что это? Это вода.
What is it? It is water.

diran

Ev çîye? Ev dirane.
Bu nədir? Bu dişdir.
Что это? Это зуб.
What is it? It is a tooth.

agir

Ev çîye? Ev agire.
Bu nədir? Bu oddur.
Что это? Это огонь..
What is it? It is fire.

mar

Ev çîye? Ev mare.
Bu nədir? Bu ilandır.
Что это? Это змея..
What is it? It is a snake.

çav

Ev çîye? Ev çave.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.

çaynîk

Ev çîye? Ev çaynîke.
Bu nədir? Bu çaynikdır.
Что это? Это чайник.
What is it? It is a teapot.

çêlek

Ev çîye? Ev çeleke.
Bu nədir? Bu inəkdir.
Что это? Это корова.
What is it? It is a cow.

Çç

çakûç

Ev çîye? Ev çakûçe.
Bu nədir? Bu çekicdir.
Что это? Это молоток.
What is it? It is a hammer.

çakûç

Ev çîye? Ev çaynîke.
Bu nədir? Bu çaynikdır.
Что это? Это чайник.
What is it? It is a teapot.

Êê

êleg

Ev çîye? Ev êlege.
Bu nədir? Bu jiletdir.
Что это? Это жилет.
What is it? It is a jumper.

hêk

Ev çîye? Ev hêke.
Bu nədir? Bu yumurtadır.
Что это? Это яйцо.
What is it? It is an egg.

pê

Ev çîye? Ev pêye.
Bu nədir? Bu ayaqdır.
Что это? Это пятка.
What is it? It is a heel.

kêr

Ev çîye? Ev kêre.
Bu nədir? Bu bıçaqdır.
Что это? Это нож.
What is it? It is a knife.

Bb

bizin

Ev çîye? Ev bizine.
Bu nədir? Bu keçidir.
Что это? Это коза.
What is it? It is a goat.

balon

Ev çîye? Ev balone.
Bu nədir? Bu şardır.
Что это? Это шар.
What is it? It is a balon.

bacan

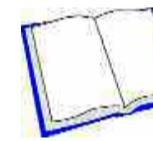
Ev çîye? Ev bacane.
Bu nədir? Bu pomidordur.
Что это? Это помидор.
What is it? It is a tomato.

otomobil

Ev çîye? Ev otomobile.
Bu nədir? Bu maşındır.
Что это? Это машина.
What is it? It is a car.

Dd

defter

Ev çîye? Ev deftere.
Bu nədir? Bu dəftərdür.
Что это? Это тетрадь.
What is it? It is a copybook.

dar

Ev çîye? Ev dare.
Bu nədir? Bu ağaçdır.
Что это? Это дерево.
What is it? It is a tree.

dest

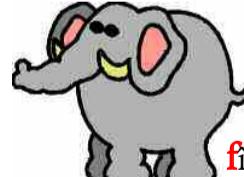
Ev çîye? Ev deste.
Bu nədir? Bu əldir.
Что это? Это ладонь.
What is it? It is a hand.

dil

Ev çîye? Ev dile.
Bu nədir? Bu ürəkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

Ff

fil

Ev çîye? Ev file.
Bu nədir? Bu fildir.
Что это? Это слон.
What is it? It is an elefant.

firok

Ev çîye? Ev firoke.
Bu nədir? Bu təyyarədir.
Что это? Это самолёт.
What is it? It is a plane.

fînd

Ev çîye? Ev fînde.
Bu nədir? Bu şamıdır.
Что это? Это свеча.
What is it? It is a candle.

zerafe

Ev çîye? Ev zerafeye.
Bu nədir? Bu zürafədir.
Что это? Это жираф.
What is it? It is a giraffe.

Cc

taC

Ev çîye? Ev tacē.
Bu nədir? Bu tacdır.
Что это? Это корона.
What is it? It is a crown.

canî

Ev çîye? Ev canē.
Bu nədir? Bu daydır.
Что это? Это жеребенок.
What is it? It is a horse.

cûcik

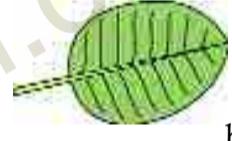
Ev çîye# Ev cûcike.
Bu nədir? Bu cücedir.
Что это? Это цыпленок.
What is it? It is a chiken.

finCan

Ev çîye# Ev finCane.
Bu nədir? Bu fincadır.
Что это? Это чашка.
What is it? It is a cup.

Ee

belg

Ev çîye? Ev belge.
Bu nədir? Bu yarpaqdır.
Что это? Это лист.
What is it? It is a leaf.

elok

Ev çîye? Ev eloke.
Bu nədir? Bu hinduşqadır.
Что это? Это индюк.
What is it? It is a turkey.

ker

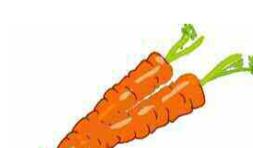
Ev çîye? Ev kere.
Bu nədir? Bu ulaqdır.
Что это? Это осёл.
What is it? It is a donkey.

zebeş

Ev çîye? Ev zebeşe.
Bu nədir? Bu qarpızdır.
Что это? Это арбуз..
What is it? It is a water melon.

Gg

gizér

Ev çîye? Ev gizere.
Bu nədir? Bu kökdür.
Что это? Это морковь
What is it? It is a carot.

gêzî

Ev çîye? Ev gêzîye.
Bu nədir? Bu süpürgədir.
Что это? Это веник.
What is it? It is a braom.

gore

Ev çîye? Ev goreye.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это носки.
What is it? It is a stocking.

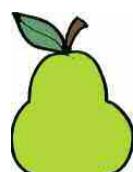

guh

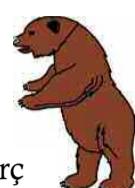
Ev çîye? Ev guhe.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухao..
What is it? It is an ear.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABƏYA BI FERHENG

Hh

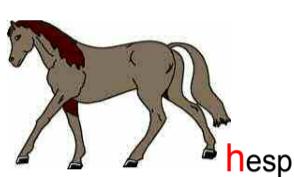

hirmê

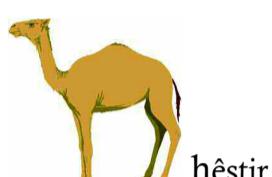
hirç

Ev çîye? Ev hirmêye.
Bu nədir? Bu armuddur.
Что это? Это груша.
What is it? It is a pear.

hesp

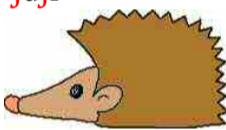
Ev çîye? Ev hespe.
Bu nədir? Bu atdır.
Что это? Это лошадь.
What is it? It is a a
horse.

hêştir

Ev çîye? Ev hêştire.
Bu nədir? Bu dəvədir.
Что это? Это верблюд.
What is it? It is a camel.

jûjî

Ev çîye? Ev jûjîye.
Bu nədir? Bu kirpidir.
Что это? Это ёжик.
What is it? It is a hedgehog.

Jj

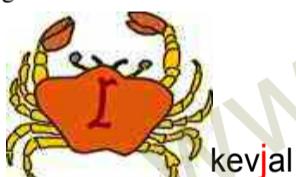
roj

Ev çîye? Ev roje.
Bu nədir? Bu günəşdir.
Что это? Это солнце.
What is it? It is the sun.

rojname

Ev çîye? Ev rojnameye.
Bu nədir? Bu qəzətdir.
Что это? Это газета.
What is it? It is a newspaper.

kevjal

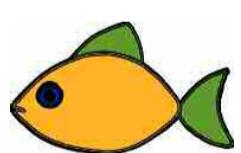
Ev çîye? Ev kevjale.
Bu nədir? Bu xərçəngdir.
Что это? Это краб.
What is it? It is a crayfish.

Mm

mûz

Ev çîye? Ev mûze.
Bu nədir? Bu banandır.
Что это? Это банан.
What is it? It is a banana.

masî

Ev çîye? Ev masîye.
Bu nədir? Bu baliqdır.
Что это? Это рыба.
What is it? It is fish.

gamêş

Ev çîye? Ev gamêşe.
Bu nədir? Bu camışdır.
Что это? Это буйвол.
What is it? It is a buffalo.

meymûn

Ev çîye? Ev meymûne.
Bu nədir? Bu meymundur.
Что это? Это обезьяна.
What is it? It is a monkey.

li

dil

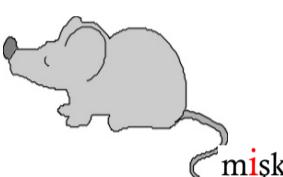
lepik

Ev çîye? Ev dilə.
Bu nədir? Bu ürəkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

lîng

Ev çîye? Ev lînge.
Bu nədir? Bu qıçdır.
Что это? Это нога.
What is it? It is a leg.

mişk

Ev çîye? Ev mişke.
Bu nədir? Bu siçandır.
Что это? Это мышь.
What is it? It is a mouse.

îî

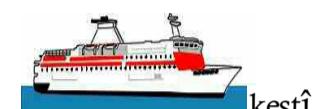
dîk

Ev çîye? Ev dîke.
Bu nədir? Bu xoruzdur.
Что это? Это петух.
What is it? It is a cock.

gustîl

Ev çîye? Ev gustîle.
Bu nədir? Bu üzükdür.
Что это? Это кольцо.
What is it? It is a ring.

keşti

Ev çîye? Ev keştiye.
Bu nədir? Bu gəmidir.
Что это? Это пароход.
What is it? It is a ship.

Li

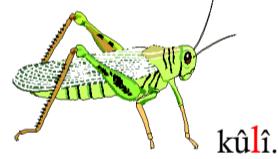

lîmon

lêv

Ev çîye? Ev lêve.
Bu nədir? Bu dodaqdır.
Что это? Это губы.
What is it? It is a lip.

kûlî

Ev çîye? Ev xezale.
Bu nədir? Bu ceyrandır.
Что это? Это джейран.
What is it? It is a deer.

Oo

ode

Ev çîye? Ev Odeye
Bu nədir? Bu otaqqıdır.
Что это? Это комната.
What is it? It is a room.

otobûs

Ev çîye? Ev Otobûse.
Bu nədir? Bu avtobusdur.
Что это? Это автобус.
What is it? It is a bus.

sol

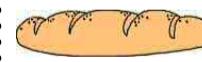
Ev çîye? Ev sOle.
Bu nədir? Bu ayaqqabıdır.
Что это? Это обувь.
What is it? It is a shoe.

töp

Ev çîye? Ev tOpe.
Bu nədir? Bu topdur.
Что это? Это мяч.
What is it? It is a ball.

Nn

nan

Ev çîye? Ev nanə.
Bu nədir? Bu çörəkdir.
Что это? Это хлеб.
What is it? It is bread.

trên

Ev çîye? ev trêne.
Bu nədir? Bu qatardır.
Что это? Это поезд.
What is it? It is a train.

hûrbivîn

Ev çîye? Ev hûrbivîne.
Bu nədir? Bu zərrəbindir.
Что это? Это лупа.
What is it? It is a magnifying-glass.

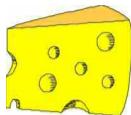

reng

Ev çîye? Ev renge.
Bu nədir? Bu boyadır.
Что это? Это краска.
What is it? It is a colour.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABƏYA BI FERHENG

Pp

penîr

Ev çîye? Ev penîre.
Bu nədir? Bu pendirdir.
Что это? Это сыр.
What is it? It is a cheese.

perçemek

Ev çîye? Ev perçemeke.
Bu nədir? Bu yarasadır.
Что это? Это летучая мышь.
What is it? It is a bat.

sêv

Ev çîye? Ev sêve.
Bu nədir? Bu almadır.
Что это? Это яблоко.
What is it? It is a apple.

se

Ev çîye? Ev seye.
Bu nədir? Bu itdir.
Что это? Это собака.
What is it? It is a dog.

utî

Ev çîye? Ev utîye.
Bu nədir? Bu ütüdür.
Что это? Это утюг.
What is it? It is a iron.

gul

Ev çîye? Ev gule.
Bu nədir? Bu güldür.
Что это? Это цветы.
What is it? It is a flower.

pîvaz

Ev çîye? Ev pîvaze.
Bu nədir? Bu soğandır.
Что это? Это лук.
What is it? It is a onion.

pênuş

Ev çîye? Ev pênuşe.
Bu nədir? Bu qələmdir.
Что это? Это карандаш.
What is it? It is a pencil.

Qq

beq

Ev çîye? Ev beqe.
Bu nədir? Bu qurbağdır.
Что это? Это лягушка.
What is it? It is a frog.

Ev çîye? Ev qaze.
Bu nədir? Bu qazdır.
Что это? Это гусь.
What is it? It is a goose.

meqes

Ev çîye? Ev meqese.
Bu nədir? Bu qayçıdır.
Что это? Это ножницы.
What is it? It is a scissors.

portqal

Ev çîye? Ev portqale.
Bu nədir? Bu portağdır.
Что это? Это апельсин.
What is it? It is a orange.

Rr

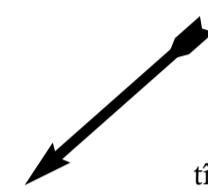
şêr

Ev çîye? Ev şêre.
Bu nədir? Bu şirdir.
Что это? Это лев.
What is it? It is a lion.

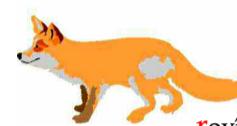
kêwrîşk

Ev çîye? Ev kêwrîşke.
Bu nədir? Bu dovşandır.
Что это? Это зайца.
What is it? It is a rabbit.

tîr

Ev çîye? Ev tîre.
Bu nədir? Bu oxdur.
Что это? Это стрела.
What is it? It is a arrow.

rovî

Ev çîye? Ev rovîye.
Bu nədir? Bu tülküdür.
Что это? Это лиса.
What is it? It is a fox.

Ss

sêv

Ev çîye? Ev sêve.
Bu nədir? Bu almadır.
Что это? Это яблоко.
What is it? It is a apple.

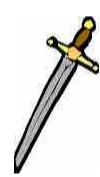
stêrk

Ev çîye? Ev stêrke.
Bu nədir? Bu ulduzdur.
Что это? Это звёзды.
What is it? It is a star.

sêvik

Ev çîye? Ev sêvike.
Bu nədir? Bu kartofdur.
Что это? Это картофель
What is it? It is a potato.

şûr

Ev çîye? Ev şûre.
Bu nədir? Bu qılıncdır.
Что это? Это меч.
What is it? It is a sword.

Şş

şîr

Ev çîye? Ev şîre.
Bu nədir? Bu süddür.
Что это? Это молоко.
What is it? It is a milk.

şeh

Ev çîye? Ev şeye.
Bu nədir? Bu daraqdır.
Что это? Это гребешок..
What is it? It is a comb.

şûşe

Ev çîye? Ev şûşeye.
Bu nədir? Bu şüşədir.
Что это? Это стекло.
What is it? It is a glasses.

Tt

tiîr

Ev çîye? Ev tirîye.
Bu nədir? Bu üzümdür.
Что это? Это виноград.
What is it? It is a grape.

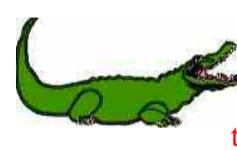
tûtî

Ev çîye? Ev tûtîye.
Bu nədir? Bu tutuquşudur.
Что это? Это попугай..
What is it? It is a parrot

pirtûk

Ev çîye? Ev pirtûke.
Bu nədir? Bu kitabdır.
Что это? Это книга.
What is it? It is a book.

timsah

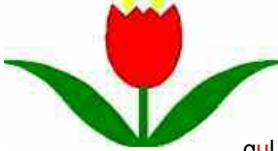
Ev çîye? Ev timsahe.
Bu nədir? Bu timsahdır.
Что это? Это крокодил.
What is it? It is a crocodile.

Uu

utî

Ev çîye? Ev utîye.
Bu nədir? Bu ütüdür.
Что это? Это утюг.
What is it? It is a iron.

guh

Ev çîye? Ev guhe.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо.
What is it? It is a ear.

Ûû

bilûr

Ev çîye? Ev bilûre.
Bu nədir? Bu tütekdir.
Что это? Это свирель.
What is it? It is a pipe.

brûsk

Ev çîye? Ev brûské.
Bu nədir? Bu ildirimdir.
Что это? Это молния.
What is it? It is a lightinigi.

Vv

çav

Ev çîye? Ev caVe.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is a eye.

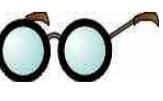
keVok

Ev çîye? Ev keVoke.
Bu nədir? Bu göyərçindir.
Что это? Это голубь.
What is it? It is a pigeon.

bivir

Ev çîye? Ev biVire.
Bu nədir? Bu baltadır.
Что это? Это топор.
What is it? It is a axe.

berçavik

Ev çîye? Ev berçavike.
Bu nədir? Bu eynakdır.
Что это? Это очки.
What is it? It is glass.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Ww

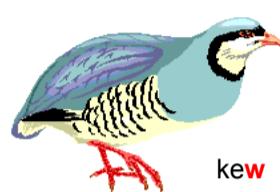
Ev çîye? Ev werdeke.
Bu nədir? Bu ökdəkdir.
Что это? Это утка
What is it? It is a duck.

Ev çîye? Ev wêneye.
Bu nədir? Bu şökildir.
Что это? Это картина
What is it? It is a map.

Ev çîye? Ev ewre.
Bu nədir? Bu buludur.
Что это? Это туча
What is it? It is a cloud.

Ev çîye? Ev kewe.
Bu nədir? Bu kəkklikdir.
Что это? Это цесарка
What is it? It is a partridge.

Xx

Ev çîye? Ev xalalo.

Bu nədir? Bu arabüzəndir.
Что это?
Это божья коровка.
What is it? It is a lady-bird.

xalhalok

Ev çîye? Ev xanîye.
Bu nədir? Bu evdir.
Что это? Это дом.
What is it? It is a home.

Yy

xîyar

Ev çîye? Ev xîare.
Bu nədir? Bu xiyardır.
Что это? Это огурец.
What is it? It is a cucumber.

heyve

Ev çîye? Ev heyve.
Bu nədir? Bu aydır.
Что это? Это луна.
What is it? It is a moon.

1

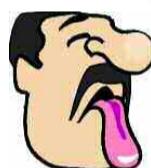
çiya

Ev çîye? Ev yek.

Bu nədir? Bu birdir.
Что это? Это единица.
What is it? It is a one.

Ev çîye? Ev çiyaye.
Bu nədir? Bu dağdır.
Что это? Это горы.
What is it? It is a mountain.

Zz

ziman

Ev çîye? Ev zimane.
Bu nədir? Bu dildir.
Что это? Это язык.
What is it? It is a tongue.

zengil

Ev çîye? Ev zengile.
Bu nədir? Bu zəngdir.
Что это? Это звонок.
What is it? It is a bell.

zerik

Ev çîye? Ev zerike.
Bu nədir? Bu vədrədir.
Что это? Это ведро.
What is it? It is a bucket.

derzi

Ev çîye? Ev derziye.
Bu nədir? Bu iynədir.
Что это? Это игла.
What is it? It is a needle.

ALFABÊ

KURDİ		Azerî	
N b/s	ya bi tipêñ latinî	ya bi tipêñ kirîlî	Latinî
1	Aa	Аа	Aa
2	Bb	Бб	Bb
3	Cc	Щщ	Cc
4	Çç	Чч	Çç
5	Dd	Дд	Dd
6	Êê	Ее	Ee
7	Ee	Яя	Өө
8	Ff	Фф	Ff
9	Gg	Гг	Gg
10	Hh	Ҕ	Hh
11	Îî	Ии	Ii
12	Ii	Ьъ	Ii
13	Jj	Жж	Jj
14	Kk	Кк	Kk
15	Ll	Лл	Ll
16	Mm	Мм	Mm
17	Nn	Нн	Nn
18	Oo	Оо	Oo
19	Pp	Пп	Pp
20	Qq	Qq	-
21	Rr	Рр	Rr
22	Ss	Сс	Ss
23	Şş	Шш	Şş
24	Tt	Тт	Tt
25	Ûû	Үү	Uu
26	Uu	Юю	Üü
27	Vv	Вв	Vv
28	Ww	Ww	-
29	Xx	Хх	Xx
30	Yy	Йй	Yy
31	Zz	Зз	Zz

DKARÎ BIXWÎNÎ

Теракт на детской площадке в Туз Хурмату: ранены 6 детей

Самодельное взрывное устройство (СВУ) было взорвано в четверг, 12 сентября, на детской площадке в деревне Янгече в районе Туз Хурмату иракской провинции Диала.

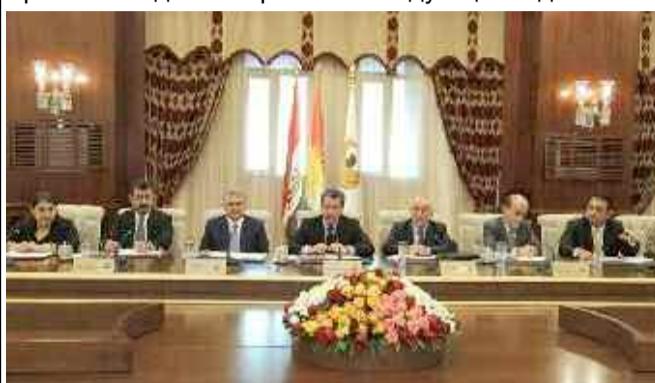

Ранены шесть детей, один из них находится в критическом состоянии. Начальник полиции Туз Хурмату Хусейн Али сказал, что, скорее всего, СВУ было установлено боевиками "Исламского государства" (ИГ).

Туз Хурмату - это город с курдским большинством. Он относится к районам, на управление которыми претендуют центральное правительство Ирака и Региональное правительство Курдистана (КРГ). kurdistan.ru

Делегация КРГ посетит Багдад для обсуждения федерального бюджета

Делегация Регионального правительства Курдистана (КРГ) посетит Багдад, чтобы обсудить с коллегами в федеральном правительстве Ирака законопроект о бюджете страны на следующий год.

Объявление об этом было сделано в среду на заседании правительства, прошедшего под руководством премьер-министра Масрура Барзани.

Согласно пресс-релизу, КРГ также пригласит представителей финансового, нефтегазового и юридического комитетов иракского парламента в Курдистан для обсуждения вопросов, стоящих между Эрбилем и Багдадом.

Кроме этого, в ходе встречи министр планирования КРГ проинформировал кабинет министров о своей оценке запланированной на 2020 год переписи населения в Ираке. В связи с этим, кабинет министров решил сформировать новую комиссию для обеспечения соблюдения прав всех религиозных и этнических компонентов Курдистана в проекте переписи. [kurdistan.ru](#)

В Курдистане вышел сборник книг о геноциде езидов

12 сентября в Иракском Курдистане были представлены сразу несколько книг о геноциде езидов. Их презентация состоялась в отеле "Capitol" столицы Курдистана, Эрбилья. На мероприятии присутствовали министр по делам религий Регионального правительства Курдистана (КРГ) Пштиван Садик и несколько видных деятелей литературы.

Представитель езидов в министерстве по делам религий КРГ Хайри Бозани, который также является руководителем проекта этих публикаций, сказал "BasNews", что цель публикаций - документирование фактов геноцида езидов, совершенного "Исламским государством" (ИГ). По словам чиновника, все книги будут изданы на курдском, английском и арабском языках. А в будущем проект продолжится распространением книг в других странах. [kurdistan.ru](#)

Лавров заявил о завершении войны в Сирии

Министр иностранных дел РФ Сергей Лавров заявил в интервью газете "Труд", что война в Сирии завершилась. "Война в Сирии действительно закончилась. Отдельные очаги напряженности сохраняются только на территориях, не подконтрольных правительству САР, как, например, Идлиб и восточный берег реки Евфрат", - сказал он. Министр отметил, что страна начала процесс восстановления. На первом плане теперь находится оказание Сирии гуманитарной помощи и продвижение политического процесса по урегулированию кризиса в стране. Лавров отметил, что Москва придает большое значение регулярным контактам с сирийскими сторонами, в том числе с оппозицией. Он заявил, что она играет важную роль, принимая участие в международных встречах по Сирии в Астане и Женеве. Сирийская армия с 31 августа в одностороннем порядке ввела режим прекращения огня в зоне деэскалации в провинции Идлиб. [kurdistan.ru](#)

Премьер-министр Курдистана предупреждает о политизации запланированной переписи населения Ирака

Премьер-министр Иракского Курдистана Масрур Барзани предостерег от попыток политизировать готовящуюся перепись населения Ирака.

Барзани сделал это замечание во время встречи с министром планирования Ирака Нури аль-Дилеми в Эрбилье.

"Перепись не должна использоваться в качестве политического средства против какого-либо конкретного компонента", - подчеркнул Барзани во время встречи.

Он отметил, что перепись и точные данные необходимы для государственного планирования, однако Курдистан обеспокоен тем, как будет проводиться перепись иракского населения, намеченная на 2020 год.

Обсуждая отношения Эрбилья и Багдада, министр планирования Ирака сказал, что он с опти-

мизмом смотрит на прогресс и открытие новой главы в двусторонних отношениях.

"Сейчас есть хорошая возможность разрешить все споры между КРГ [Региональным правительством Курдистана] и федеральным правительством Ирака на основе Конституции", - сказал он.

В свою очередь премьер-министр Барзани повторил, что его кабинет стремится установить хорошие отношения с Багдадом, и Эрбиль уже проявил в этом отношении свою добрую волю.

[kurdistan.ru](#)

КРГ и парламент настаивают на том, чтобы Конституция была основой для разрешения споров с Багдадом

12 сентября официальные лица Регионального правительства Курдистана (КРГ) и парламента Курдистана встретились для обсуждения некоторых

оставшихся споров между Эрбилем и Багдадом.

В ходе встречи официальные лица обсудили вопросы федерального бюджета 2020 года,

[kurdistan.ru](#)

"Хашд аш-Шааби" не позволили заместителю губернатора Мосула вернуться домой

Про-иранские силы "Хашд аш-Шааби" вечером 11 сентября не позволили заместителю губернатора Мосула вернуться домой, временно задержав четырех его охранников. Заместитель губернатора Сирван Рожбаяни сообщил "Kurdistan24", что он вместе с курдским депутатом парламента Ирака Шерваном Дубардани возвращался в Мосул, когда на последнем контрольном пункте их остановили иракские силы безопасности и 30-я бригада шиитских сил "Хашд аш-Шааби". После этого шиитские ополченцы "открыли огонь по остальным машинам" с охраной. "Они недолго задержали четверых моих

охранников пешмерга, пытаясь их оскорбить", - сказал он, отметив, что он велел своим охранникам не стрелять, поскольку на контрольно-пропускном пункте находились гражданские лица. Он указал, что ему не удалось покинуть контрольный пункт до

прибытия сил пешмерга, и подчеркнул, что "Хашд аш-Шааби" не соблюдают иракские законы. "В Ниневии они берут закон в свои руки, игнорируя любые приказы даже от самого премьер-министра Ирака", - заключил Рожбаяни.

[kurdistan.ru](#)

Теракт в Диарбакыре: 17 жертв

12 сентября взрыв в турецкой курдской провинции Диарбакыр привел к гибели и ранению 17 мирных жителей. Как сообщает "Kurdistan24", взрыв произошел в районе Пасор. Четыре человека погибли и 13 получили ранения. Пока что ни одна из сторон не взяла на себя ответственность за взрыв самодельного взрывного устройства (СВУ).

[kurdistan.ru](#)

Президент Курдистана принял дипломатическую делегацию США

Президент Иракского Курдистана Нечирван Барзани 11 сентября принял дипломатическую делегацию США во главе с заместителем главы посольства США в Ираке Брайаном Макфтерсоном

для переговоров по отношениям между Эрбилем и Багдадом и другим связанным с этим политическим вопросам.

Помимо отношений между Вашингтоном, Ираком и Эрбилем,

лем, Барзани и Макфтерсон также обсудили нефтяные вопросы, спорные курдские районы Ирака, а также прогресс в мирном диалоге между региональным и федеральным правительствами.

В ходе встречи, на которой присутствовал также Генеральный консул США в Эрбилье Стивен Фагин, Макфтерсон выразил удовлетворение тем, что посетил Курдистан, подтвердив приверженность Вашингтона сотрудничеству с Эрбилем и Багдадом в целях ликвидации терроризма и восстановления стабильности в стране.

Курдский президент проинформировал делегацию США о последних политических событиях в Курдистане и подтвердил, что и Эрбиль, и Багдад готовы разрешить свои споры. kurdistan.ru

Мэр Синджара предупреждает о переселении арабских семей в езидский район

Мэр Синджара Махма Халиль сообщил о сотнях арабских семей, перевезенных Багдадом в

езидский район. Халиль, который также является представителем езидов

в парламенте Иракского Курдистана, сообщил "BasNews", что более 300 арабских семей были доставлены в Синджарский район Кайраван. По его словам привезенные семьи принадлежат к племени, поддержавшему "Исламское государство" в 2014 году.

После событий 16 октября 2017 года, когда в ответ на референдум о независимости Курдистана иракские войска захватили спорные курдские территории, уже сотни арабских семей были перевезены на спорные территории, большинство - в провинцию Киркук, в рамках кампании арабизации территорий с курдским большинством. kurdistan.ru

Ирак ведёт переговоры о военном присутствии Турции в стране

Министр иностранных дел Ирака Мухаммад Али аль-Хаким на пресс-конференции, проведённой в Каире, заявил: "Мы ведём переговоры с Турцией на предмет ее военного присутствия на нашей территории.

Ведём их через каналы МИД, армии и разведки. Турция понимает всю значимость и деликатность региона".

По сообщению турецкого новостного агентства Anadolu Ajansi, Мухаммад Али аль-Хаким

отметил: "В Ираке присутствует и Рабочая партия Курдистана. Мы полностью осознаем исходящую от нее угрозу. По этому вопросу мы с Турцией осуществляем плодотворную работу".

Напомним, что Рабочая партия Курдистана признана террористической организацией США и ЕС и занесена ими в соответствующие списки. Несмотря на попытки турецких властей найти пути урегулирования создавшейся ситуации, Рабочая партия Курдистана с июля 2015 года возобновила вооруженные нападения. С этого времени погибло около 500 мирных жителей и 800 сотрудников правоохранительных органов. В ходе операций сил безопасности Турции уничтожено или арестовано более 10 тысяч боевиков. kurdistan.ru

Омар Саида Али переизбран на пост лидера "Горран"

14 сентября партия "Движение за перемены" ("Горран") Иракского Курдистана переизбрала Омара Саида Али своим лидером на второй срок. Во время сессии Национального собрания "Горрана" из 44

поданных голосов Али получил 28. Член ассамблеи ранее заявил "BasNews", что Шорш Хаджи, старший член и пресс-секретарь партии, также баллотировался на этот пост. Собрание также избрало Адна-

на Османа секретарем национального собрания. kurdistan.ru

Делегация ENKS встретилась с Барзани в Эрбите

Влиятельный курдский лидер, президент правящей "Демократической партии Курдистана" (ДПК) и бывший президент Иракского Курдистана Масуд Барзани 12 сентября принял делегацию "Национального совета Курдистана Сирии" (ENKS).

Стороны обсудили последние политические события в Сирии и в Сирийском Курдистане.

Как сообщается в отчете о встрече, Барзани и сирийские курдские политики также обменялись мнениями о позиции международного сообщества по сирийскому кризису, а также о будущем курдов в этой стране. kurdistan.ru

Турция: адвокаты призывают освободить Демирташа

11 сентября адвокаты призвали освободить бывшего лидера турецкой прокурдской "Народно-демократической партии" (НДП) Селахаттина Демирташа, находящегося в заключении с ноября 2016 года.

Призыв прозвучал после того, как 19-й суд присяжных Анкары вынес решение освободить Демирташа, поскольку тот был заключен в тюрьму незаконно.

Источник в НДП сообщил "Reuters", что адвокаты Демирташа в среду обратились с апелляцией.

Власти Турции арестовали Демирташа 4 ноября 2016 года по обвинению в "терроризме и сепаратизме" на основании различных его публичных выступлений. kurdistan.ru

США и Турция возобновили патрулирование зоны безопасности в Сирии

В четверг, 12 сентября, американские и турецкие войска осуществили четвертый этап совместного вертолетного патрулирования готовящейся "зоны безопасности", расположенной к востоку от реки Евфрат на севере Сирии.

Агентство "Anadolu" сообщило, что два американских и два турецких вертолета вылетели из Акчакале на юге Турции, где у двух союзников по НАТО есть совместный оперативный центр, и направились к сирийской стороне границы, где США и Турция уже провели три совместных вертолетных патруля и один наземный.

Ранее, 7 августа, Вашингтон и Анкара договорились о создании безопасной зоны на севере Сирии, чтобы сирийские беженцы могли безопасно вернуться в свою страну. kurdistan.ru

ДИПЛОМАТ

№ 09 (454) 16 - 22 сентября 2019-год ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Масуд Барзани и дипломатическая делегация США обсудили связи Эрбия и Багдада

Курдский лидер и президент правящей "Демократической партии Курдистана" (ДПК) Масуд Барзани принял в среду дипломатическую делегацию США во главе с заместителем главы миссии США в Ираке Брайаном Макфиттером.

Обсуждая последние полити-

тические события и события в области безопасности, Барзани вновь заявил о своей поддержке продолжающихся диалогов между Эрбилем и Багдадом для решения их затянувшихся споров.

Барзани и Макфиттерс также обменялись мнениями по спорным территориям

Ирака, оспариваемым между курдскими и федеральными властями, включая административные проблемы и проблемы в области безопасности в Киркуке.

Говоря о возрастающей активности боевиков "Исламского государства" (ИГ), Барзани подчеркнул, что террористическая группировка потерпела поражение на поле битвы, но ее угроза для региона и всего мира остается прежней.

Влиятельный курдский лидер заявил, что возрождение ИГ остается реальной опасностью, пока не устранены коренные причины его появления.

Стороны также обсудили текущую ситуацию в Сирии, и Барзани выразил озабоченность по поводу будущего курдов этой страны. kurdistan.ru

Новым губернатором Эрбия избран Фирсат Софи

12 сентября провинциальный совет Эрбия, столицы Иракского Курдистана, избрал нового губернатора. Единственным кандидатом был доктор Фирсат Софи, выдвинутый самой большой фракцией совета, фракцией "Демократической партии Курдистана" (ДПК).

Из 28 членов совета Софи получил одобрение 27. Теперь ему понадобится одобрение президента Курдистана, чтобы официально принести присягу и приступить к исполнению своих новых обязанностей.

Во время пресс-конферен-

ции после голосования Софи пообещала служить народу провинции независимо от политической принадлежности.

Фирсат Софи родился в 1978 году в деревне района

Чоман, провинции Эрбиль. Он имеет докторскую степень в области права и преподает в Эрбильском политехническом университете. Ранее он был членом парламента Курдистана. kurdistan.ru

Представитель США: Иракцы "являются жертвами" близости своей страны к Ирану

Народ Ирака "является жертвой" близости Багдада и Тегерана, заявил 13 сентября помощник госсекретаря США по проблемам

финансирования терроризма Маршалл Биллингсли. Выступая в "Атлантическом совете", Биллингсли сказал, что любая иракская фракция, даже ведущая, столкнется с санctionами со стороны США, если вступит в сговор с Ираном.

Он добавил, что Вашингтон продолжит оказывать экономическое давление на Иран и его ливанского представителя "Хизбаллу".

Биллингсли предупредил, что покупка иранской нефти рассматривается Вашингтоном как финансирование терроризма.

ТӘSİSCİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN
İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:
TAHİR SİLÊMAN
УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
ТАХИР СУЛЕЙМАН
Tel.-whatchap:
+994 50 352-33-18, 55 202-73-53

Baş redaktorun müavini:
Ramiz Qərib
Xüsusi müxbir:
Tariyel Cəlil
Региональный корреспондент:
Анар Балаев
Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Президент Курдистана встретился с министром планирования Ирака

Президент Иракского Курдистана заявил о необходимости создания комплексных планов для привлечения большого количества иностранных инвестиций в Ирак и Курдистан.

Он заявил об этом во время встречи с министром планирования Ирака Нури аль-Дилеми, состоявшейся в Эрбile.

По словам Барзани сказал, для продвижения к лучшей экономике необходимы преобразования в области управления и финансов, а для ее роста правительства в Ираке и Курдистане должны предложить содействие иностранным инвестициям. Барзани и Дилеми также обсудили вопрос о переписи населения Ирака, запланированной на 2020 год, и согласились в вопросе необходимости тесной координации между Эрбileм и Багдадом.

Они также обсудили законопроект о федеральном бюджете на 2020 год, и усилия по реконструкции районов, затронутых войной против "Исламского государства". kurdistan.ru

Иракский парламент обсудит вопрос о выводе войск США

В ходе сегодняшней сессии парламент Ирака обсудит вопрос вывода войск США из страны. Об этом 13 сентября сообщил депутат Бадр аль-Зияди - член парламентского комитета по безопасности и обороне.

По его словам, законодатели обсудят законопроект о выводе американских войск из Ирака, а также прекращение действия соглашения о стратегической безопасности от 2008 года, заключенного между Багдадом и Вашингтоном.

США имеют в Ираке около 5000 военнослужащих, входящих в состав международной коалиции, которая была сформирована для борьбы с "Исламским государством" (ИГ) в Ираке и Сирии. Проиранские силы "Хашд аш-Шааби" неоднократно демонстрировали свое сопротивление присутствию американских войск в Ираке, прилагая усилия к вытеснению их из страны. kurdistan.ru

TƏSİSCİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN
İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:
TAHİR SİLÊMAN
УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
ТАХИР СУЛЕЙМАН
Tel.-whatchap:
+994 50 352-33-18, 55 202-73-53

Baş redaktorun müavini:
Ramiz Qərib
Xüsusi müxbir:
Tariyel Cəlil
Региональный корреспондент:
Анар Балаев
Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17
Navnisan: Bakū Az1040, soqaq S.Məhmandarov xani 25, mal-17
Адрес: Баку Az1040, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzeti bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.
e-mail: hewler@mail.ru
Şəhadətnamə: NFŞ 005004966
BUSB-un Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
N/h 438010000
Sifariş: 1500